Neapolis University

HEPHAESTUS Repository **http://hephaestus.nup.ac.cy**

Archive Cypriot Newspaper Materials Kypriakos Fylax

1915-03-27

þÿ š Å À Á ¹ ± º Ì Â ¦ Í » ± ¾ - ± Á . 4 6 9

Library of Neapolis University Pafos

http://hdl.handle.net/11728/9664

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἡ συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα ὑποχρεωτική:

ΕΝ ΤΩι ΕΣΩΤΕΡΙΚΩι		ΕΝ ΤΩι ΕΞΩΤΕΡΙΚΩι	
Ἐτησία	Σελ. 10	Ἐτησία	Σελ. 12
Ἑξάμηνος	» 5	Ἑξάμηνος	» 7

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου γρόσια 2.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ
ΤΗι ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΔΟΣ.—Ἀγορὰ Κύκκου Ἀριθ. 26.

ΕΤΟΣ Θ' — ΑΡΙΘ. 469

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι (Κύπρου),
τῇ 27ῃ Μαρτίου 1915.

ΖΗΤΩ Η ΕΝΩΣΙΣ

ΦΟΥΣΤΑΝΕΛΛΑ ΚΑΙ ΒΡΑΚΑ

ΟΡΕΙΝΟΙ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΑΙ

Εἰς τὴν εὐζωνικὴν φρουρὰν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀνακτόρων ἀπό τινων μηνῶν προσετέθη ἡ βρακοφόρος Κρητικὴ φρουρά, καὶ ἀμφότεραι διὰ τῶν ἰδιορρύθμων στολῶν αὐτῶν συμβολίζουσι τὴν χερσαίαν καὶ τὴν νησιωτικὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Φουστανέλλα εἶνε ἀλβανικὸν ἔνδυμα ἐγκλιματισθὲν ἐν Ἑλλάδι καὶ υἱοθετηθὲν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἐνῷ ἡ βράκα φαίνεται τὴν ἀρχὴν ἔχουσα ἀπὸ βαρειτέρων ναυτικῶν ἐπιδρομέων εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὸ Αἰγαῖον, ἀμφότεραι δὲ ἀπέβησαν ἐνδυμασίαι ἐθνικαὶ διὰ τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ, τόσῳ δὲ μᾶλλον ἀπέβησαν προσφιλεῖς, ὅσῳ ὁ νεώτερος Ἑλληνισμὸς ἀνεγεννήθη καὶ ἐμεγαλούργησε φέρων ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν ὀρέων τὴν φουστανέλλαν καὶ ἐπὶ τῶν Ἑλληνικῶν θαλασσῶν τὴν βράκαν.

Ὁ ἀείμνηστος Ὄθων πρῶτος βασιλεὺς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος ἠσμένιζε πολὺ εἰς τὴν περιβολὴν ταύτην, ὡς καὶ ἡ βασίλισσα σύζυγός του Ἀμαλία τὴν γυναικείαν ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν, καὶ ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Γεώργιος κατὰ τὴν νεότητά του ἔφερε ποτε φουστανέλλαν καὶ ἀπεικονίσθη φουστανελλοφόρος, ὡς καὶ ἡ βασίλισσα μήτηρ Ὄλγα, ἀλλὰ δὲν ἐπέμεινε φέρων αὐτὴν εἰς ἐπισήμους τελετὰς καὶ παραστάσεις.

Οἱ Βασιλόπαιδες καὶ οἱ υἱοί του, πλὴν τῆς πολυκλαύστου θυγατρός του Ἀλεξάνδρας, οὐδέποτε παρέστησαν πρὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοῦ φουστανελλοφόροι ἢ βρακοφόροι, καθόσον μάλιστα διέρρεον ἄδοξα τὰ ἔτη, καὶ τῶν μεγάλων γενεῶν αἱ ἐνδυμασίαι ἐξέπιπτον ἐν τῇ συνειδήσει τῶν μεταγενεστέρων. Ὁ Κρητικὸς Βασιλόπαις Γεώργιος τὸν πρωτότοκον υἱόν του, εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἐν Κρήτῃ Ἁρμοστείας Του καὶ πρὸς τιμὴν τῶν Κρητῶν περιέβαλε μὲ κρητικὴν ἐνδυμασίαν χωρὶς νὰ ἐλλείπῃ καὶ τὸ σελαχλίκι καὶ τὸ κρητικὸ μ α υ ρ ο μ ά ν ι κ ο μαχαῖρι ἀπ' αὐτοῦ.

Ἐντούτοις οἱ ἡγεμόνες λαῶν καὶ ἐθνῶν ἱστορικῶν ἐκπροσωποῦντες τὴν ἱστορίαν τῶν ὑπηκόων αὐτῶν καὶ οἱονεὶ ἐνσαρκοῦντες τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις φέρουσιν ἐκ περιτροπῆς εἰς ἐπισήμους περιστάσεις τὰς διαφόρους ποικιλίας τῆς ἐθνικῆς ἐνδυμασίας.

Οὕτω οἱ Βασιλεῖς τῆς Ἀγγλίας παρουσιάζονται ὅτε μὲν ὡς εὔζωνοι Σκῶτοι ὅτε δὲ ὡς Οὐαλοὶ καὶ ἄλλοτε ὡς Ἰνδοὶ μονάρχαι ἢ φέροντες μεσαιωνικὰς στολάς. Τοῦτο πράττουσι καὶ οἱ ἑκάστοτε Τσάροι ἀπονέμοντες τιμὴν εἰς τοὺς κατοίκους τῶν διαφόρων διαμερισμάτων τῆς ἐπικρατείας αὐτῶν.

Ἡ φρούρησις τῶν Ἑλληνικῶν ἀνακτόρων ὑπὸ φουστανελλοφόρων καὶ βρακοφόρων φρουρῶν εἶνε δικαία τιμὴ εἰς τὰς δύο ἐθνικὰς ταύτας ἐνδυμασίας, ἐφόσον ὅμως δὲν περιβάλλεται ταύτας ὁ Βασιλεὺς καὶ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου, θὰ φαίνωνται περιφρονούμεναι καὶ ἁρμόζουσαι μόνον εἰς ἁπλοῦς στρατιώτας καὶ φρουρούς.

Ἡ Ἑλληνικὴ δυναστεία κατὰ τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους κατέκτησε τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, διότι μετέσχε δι' ὅλων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀρρένων τε καὶ θηλέων, πάντων τῶν κινδύνων καὶ πασῶν τῶν κακουχιῶν καὶ ταλαιπωριῶν καὶ οἱονεὶ συνεζυμώθη καὶ συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ συνέφερεν εἰς τὴν δυναστείαν ταύτην νὰ ἐξωτερικεύῃ ἑκάστοτε τὴν ταυτότητα τῶν συναισθημάτων καὶ τῶν στοχασμῶν μετὰ τοῦ ἔθνους ὅλου, καὶ τοῦτο θὰ ἔπραττεν ἀπονέμουσα τὴν προσήκουσαν τιμὴν εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας.

Ἡ βράκα δὲν εἶνε ἀποκλειστικὸν ἔνδυμα τῶν Κρητῶν ἀλλὰ πάντων τῶν Νησιωτῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν κατὰ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν τοιούτων. Ἐπὶ τούτοις οἱ Μανιᾶται ἦσαν βρακοφόροι, καὶ οἱ Μαυρομιχάλαι τὴν βράκαν ἔφερον κατὰ πάσας τὰς ἐνδόξους ἐκστρατείας καὶ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις αὐτῶν.

Διὰ ταῦτα οἱ βρακοφόροι φρουροὶ τῶν Ἀνακτόρων δὲν ἔπρεπε νὰ ἦνε Κρῆτες μόνον, ἀλλ' ἐκ πάντων τῶν Νησιωτῶν, οἵτινες οὐχ ἧττον τῶν Κρητῶν ἐτίμησαν τὴν βράκαν, ὑδραῖοι, σπετσιῶται, ψαριανοί, κάσσιοι κ.λ.π."

Αἱ δύο αὗται ἐθνικαὶ ἐνδυμασίαι, ὡς εἴπομεν ἐν ἀρχῇ, ἐκπροσωποῦσι κυρίως ἡ μὲν φουστανέλλα τοὺς ὀρεινοὺς καὶ ἡ βράκα τοὺς Νησιώτας Ἕλληνας, τουτέστι ἐκείνους μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς στρατολογεῖ τοὺς ἀνδρειοτέρους στρατιώτας καὶ εὐτολμοτέρους ναύτας. Ὀρεινοὶ καὶ νησιῶται ἀποτελοῦσι τὰ ἑδραιότερα καὶ ἀσάλευτα βάθρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, καὶ πρὸς τούτους ὅ τε Βασιλεὺς καὶ αἱ Κυβερνήσεις ὀφείλουσι νὰ ἀποβλέπωσι μετ' ἐξαιρετικῆς μερίμνης καὶ στοργῆς.

Ἐντούτοις αὐτοὶ κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς καὶ ἐνδόξους τούτους χρόνους τοῦ Ἑλληνισμοῦ διατρέχουσι τὸν μέγιστον κίνδυνον, καὶ κινδυνεύει ὁ Ἑλληνισμὸς νὰ ἀποβάλῃ αὐτὰ τὰ θεμέλια αὐτοῦ, καὶ νὰ καταντήσῃ ἑτοιμόρροπος πρὸ πάσης ἐξωτερικῆς προσβολῆς ἐξηγούμεθα.

Ἡ Ἑλλὰς διὰ τῶν δύο ἐνδόξων πολέμων ἐδιπλασιάσθη περιλαβοῦσα χώρας γονιμωτάτας ἐν Μακεδονίᾳ. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἡ Ἰωνία θὰ προσαρτηθῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι τῆς Μ. Ἀσίας θὰ περιέλθωσιν ὑπὸ διακυβέρνησιν εὐρωπαϊκήν. Αἱ πολιτικαὶ αὗται μεταβολαὶ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῇ θὰ ἀνοίξωσιν εὐρὺ στάδιον κερδοφόρου ἐργασίας ἐπὶ χωρῶν ἐκτεταμένων καὶ παμφόρων, φύσει δὲ ὁ ἄνθρωπος ἐπιδιώκει τὴν εὐζωΐαν καὶ τὴν εὐμάρειαν, καὶ οἱ ὀρεινοὶ θὰ καταλίπωσι τὰ ὄρη των καὶ οἱ νησιῶται τὰς νήσους των ἵνα ἐπιζητήσωσι βίον ἄνετον καὶ εὐμαρῆ εἰς τὰς εὐφόρους πεδιάδας καὶ εἰς τὰς πολυανθρώπους πόλεις.

Ἡ βαρβαρικὴ κατάκτησις τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τῶν νήσων ἠνάγκασαν πλήθη Ἑλλήνων νὰ ἀνέλθουν τὰ ὄρη μακρὰν τῆς βαρβάρου καὶ αἱμοδιψοῦς τυραννίας, καὶ ἄλλοι τούτων κατέφυγον εἰς ἐρημονήσους πορίζόμενοι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀπὸ τῆς θαλάσσης, ὑπὸ τῆς ἀνάγκης οἱ διάγοντες εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὄρη διετήρουν τὸ ἀρειμάνιον ἦθος καὶ τὸν ἔρωτα πρὸς τὸν ἐλεύθερον βίον καὶ κρατήσαντες τὰ ὅπλα αὐτῶν ἀπέβησαν οἱ προστάται καὶ ὑπερασπισταὶ τῶν καταδυναστευομένων ἀδελφῶν αὐτῶν εἰς τὰς πεδιάδας καὶ εἰς τὰς πόλεις. Οἱ νησιῶται κατ' ἀνάγκην ἐγένοντο εὔτολμοι θαλασσινοί, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πειρατῶν διηνεκεῖς κίνδυνοι ἐξοικείωσαν αὐτοὺς πρὸς τὰς ναυμαχίας, καὶ ὅτε ἐπῆλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἡ δεδουλωμένη ἀλλ' ἐπαναστᾶτις Ἑλλὰς εἶχεν ἀνδρεῖον καὶ ἐμπειρότατον στρατὸν ἐξ ἁρματωλῶν καὶ κλεφτῶν ὀρεινῶν, καὶ ἀξιοθαύμαστον στόλον ἐμπειροπόλεμον ἤδη ἐκ τῶν συνεχῶν συγκρούσεων αὐτῶν πρὸς τὰ πειρατικὰ σκάφη τῆς Βαρβαρίας καὶ τῆς Ἀλγερίας.

Ἐντούτοις ἔχομεν ἀνάγκην ρωμαλέων καὶ ἀνδρείων εὐζώνων καὶ εὐτόλμων καὶ δεξιῶν ναυτῶν, τοιοῦτοι δὲ γεννῶνται καὶ διατρέφονται εἰς τὰ ὄρη καὶ εἰς τὰς νήσους.

Τί λοιπὸν ποιητέον πρὸς συγκράτησιν τῶν εὐρώστων τούτων πληθυσμῶν εἰς τὰς γενεθλίους χώρας των; Ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις θελήσῃ νὰ φέρῃ τὴν σύντονον προσοχὴν αὐτῆς ἐπὶ τῆς προσεχοῦς τύχης τῶν ὀρεινῶν καὶ τῶν νησιωτῶν μας, θὰ προΐδῃ τὸν κίνδυνον, ὃν προλέγομεν, καὶ θὰ ἐξεύρῃ τὰ νομοθετικὰ καὶ ἄλλα μέσα ὅπως διατηρηθῶσι τὰ Ἑλληνικὰ ὄρη καὶ αἱ Ἑλληνικαὶ νῆσοι φυτώρια εὐρώστων καὶ γενναίων ὑπερασπιστῶν τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

Ἡ νεωτάτη Ἑλλάς, ἡ Ἑλλὰς τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἀπὸ τῶν ὀρέων ἐστρατολόγησε τοὺς ἀκαθέκτους ἐκείνους μαχητὰς οἵτινες μετὰ κεραυνώδους ὁρμῆς καὶ ἀξιοθαυμάστου ἡρωϊσμοῦ κατετρόπωσαν Τούρκους καὶ Βουλγάρους. Ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν δὲ Νήσων συνεκροτήθησαν τὰ εὔτολμα ἐκεῖνα πληρώματα δι' ὧν ἐκ νέου ὁ Ἑλληνικὸς στόλος κατεναυμάχησε τὴν Τουρκικὴν ἀρμάδα καὶ ἐξησφάλισε τὴν νίκην εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς Συμμάχους. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὅμως τῆς Ἑλληνικῆς γωνίας, ὅτε ἄλλα ναυτικὰ καὶ ἐμπορικὰ κέντρα ἐκτίσθησαν εἰς τὴν ἐλευθέραν Ἑλλάδα, καὶ ἰδίᾳ μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἐπικράτειαν τῶν ἀτμοπλοίων ἡ Ὕδρα ἠρημώθη καὶ αἱ Σπέτσαι ἐξέπεσον, μεταναστευόντων τῶν νεωτέρων διηνεκῶς εἰς τὰ κέντρα ταῦτα ἢ ἐπιδιδομένων εἰς ἔργα μὴ θαλάσσια. Ὁπωσδήποτε ὅμως, ἕνεκα τοῦ Τουρκικοῦ κλοιοῦ ὅστις περιέβαλλεν ἔτι τὸ Αἰγαῖον, οἱ ἄλλοι νησιῶται παρέμειναν εἰς τὰς νήσους αὐτῶν, καὶ μεταναστεύοντες εἰς τὰς Τουρκικὰς πόλεις διετήρουν τὰς οἰκογενείας των εἰς τὰς γενεθλίους νήσους, καὶ οἱ μόνιμοι ἐν αὐταῖς κάτοικοι ἐξηκολούθησαν τὰ θαλάσσια ἔργα των διατηροῦντες καὶ τὰ ἐξαίρετα ναυτικὰ προτερήματά των.

Οἱ ὀρεινοὶ τῆς Πελοποννήσου, πλὴν τῶν Μανιατῶν, καὶ πολλοὶ ἐκ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος ἀπὸ πολλοῦ ἤδη μεταναστεύουσιν εἴτε εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος εἴτε εἰς Τουρκίαν, ἐσχάτως δὲ παμπληθεῖς εἰς Ἀμερικήν, ὅπου κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη παρασύρονται καὶ οἱ Μανιᾶται, πιστοὶ παραμείναντες μέχρι τοῦδε εἰς τὴν ἀδούλωτον χώραν αὐτῶν.

Ἐφεξῆς ὅμως αἱ εὔφοροι χῶραι τῆς νέας Ἑλλάδος καὶ ἡ ἀποκατάστασις εὐνομίας, τάξεως καὶ ἀσφαλείας μετ' ἐλευθερίας ἐν Μ. Ἀσίᾳ θὰ προκαλέσωσι καὶ ὀρεινοὺς καὶ νησιώτας, παρέχουσαι βίον ἀσφαλέστερον καὶ εὐμαρέστερον, καὶ φοβούμεθα ὅτι θὰ ἴδωμεν ἐρημούμενα ταχέως τὰς νήσους καὶ τὰ ὄρη ἀφιέμενα πάλιν ὡς κατοικία τῶν θηρίων.

Η ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ

ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

— Ἡ αἰωνία θέσις τοῦ γεωργοῦ.— Καιρὸς κινδύνου. — Τί τὸ πρακτέον; — Παραγάγετε εἰς τὸ μέγιστον. — Ἡ δύναμις ὁ συνεργατισμός.

Οἱ Σὶρ Ὁράτιος Πλῶνκετ καὶ κ. Γεωργ. Ρῶσσελ («Η.Ε.») ἄνδρες ἀποτελοῦντες αὐθεντίαν ὑπέροχον περὶ τὰ γεωργικὰ καὶ τὴν γεωργικὴν οἰκονομίαν ἐν Ἰρλανδίᾳ ἐδημοσίευσαν δύο πραγματείας ἐν τῇ «*Irish Homestead*» περὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου προκυπτόντων οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ τῆς ἐξαιρετικῆς σημασίας ἐν τούτοις τῆς γεωργίας καὶ τῶν γεωργῶν.

Ἐνδιαφέροντα μέρη τῶν πραγματειῶν τούτων καὶ τὸν ἡμέτερον γεωργικὸν κόσμον κατὰ μετάφρασιν ἡμῶν μεταφέρομεν εἰς τὰς στήλας ταύτας.

Ἡ αἰωνία θέσις τοῦ γεωργοῦ.

«Ὅ,τι πράττουσιν οἱ ἐργαζόμενοι ὑπὸ τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ὑπὲρ πάντων τῶν μαχητῶν ὁμοίως, ἄνευ διακρίσεως φίλων καὶ ἐχθρῶν τῆς πατρίδος αὐτῶν, καλεῖσθε νὰ πράξητε ὑμεῖς (οἱ γεωργοί) ὑπὲρ τῆς κοινωνίας ἐν γένει. Ἡ ἐνασχόλησις ὑμῶν, ἀναγκαία πάντοτε ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἐν ὥρᾳ πολέμου, εἰς περιόδους μεγάλης ἀνθρωπίνης ἀνάγκης ὑπερέχει ἐξαιρέτως καὶ ἀναλαμβάνει τὴν αἰωνίαν θέσιν ὡς ἡ πρωτίστη καὶ ἀναγκαιοτάτη πασῶν τῶν ἀνθρωπίνων ἐνασχολήσεων. Ὅσον μακρότερον διαρκεῖ ὁ πόλεμος τόσῳ μᾶλλον ἡ γεωργία συνήθως κεκρυμμένη ὄπισθεν ἑκατὸν ἄλλων ἐνασχολήσεων, προέρχεται εἰς τὸ μέτωπον

«Ὀλίγον σκέπτονται οἱ ἄνθρωποι ἐν καιρῷ ἀφθονίας περὶ τῶν κόπων, οἵτινες φέρουσιν εἰς αὐτοὺς τὴν τροφήν, ἥτις καθιστᾷ αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἐργάζωνται ἂν ἐπέλθῃ ὅμως σπάνις, καὶ τότε γεννᾶται ἀμέσως φόβος ἄγριος ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ οἱ ἄνθρωποι καταμανθάνουσιν ὅτι ἐξ ὑμῶν καὶ ἀπὸ τῶν κόπων ὑμῶν ἐξήρτηνται ὁλοσχερῶς. Καθίστασθε τὸ στήριγμα ἐφ' οὗ ἐρείδονται. Πᾶσα ἄλλη ἐνασχόλησις δύναται νὰ ἐξαφανισθῇ, ἡ ἰδική σας ὅμως οὐδέποτε, χωρὶς νὰ ἐξαφανισθῇ καὶ ἡ ἀνθρωπότης, καὶ πᾶσα ἀποτυχία ὑμῶν ἐν καιρῷ ἀνάγκης τοῦ νὰ ἀνταποκριθῆτε εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ κόσμου προξενεῖ τὴν τρομερωτέραν ὀδύνην εἰς τὸν κόσμον.

Πᾶσα παραμέλησις καθήκοντος ἐν καιρῷ ἀνάγκης θὰ ἦτο χαμερπής, ὅπως σῶμα νοσοκομείου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὅπερ θὰ ἠμέλει νὰ βοηθήσῃ τοὺς πληγωμένους. Ὅσῳ μακρότερον ἐξακολουθεῖ ὁ πόλεμος τόσῳ περισσότερον ἐπίμονοι θὰ εἶνε αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ κόσμου πρὸς ὑμᾶς, ὅσοι δύνασθε νὰ γεωργῆτε, ὑμεῖς ἐπὶ τῶν ἀγρῶν τῶν ὁποίων δὲν διέβησαν στρατεύματα, ἵνα ἀναπληρώσητε τὴν ἔλλειψιν τροφῆς, ἣν ἐπήνεγκεν ἡ ἀναχώρησις ἑκατομμυρίων ἐκ τῆς τάξεως ὑμῶν ἐν Εὐρώπῃ ἵνα μετάσχωσι τοῦ ἐρυθροτάτου θερισμοῦ ὃν εἶδέ ποτε ὁ κόσμος μέχρι τοῦδε.

Ἔκκλησις εἰς τὴν ἀνθρωπίνην δύναμιν.

Κατὰ θεωρίαν, αἱ ἐμπόλεμοι εὐρωπαϊκαὶ χῶραι δύνανται νὰ θέσωσιν ἐπὶ ποδὸς τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια πρόσωπα. Ὁ νόμος τῆς στρατολογίας ὅστις ἰσχύει ἐν Εὐρώπῃ ἐπιτρέπει εἰς ὀλίγους ἀτιμελεῖς νὰ διαφύγωσι τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως καταλίπωσι τὰς τακτικὰς ἐνασχολήσεις των, ὅταν προσκαλῶνται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως νὰ ὑπερασπίσωσι τὴν πατρίδα των. Ἡ γιγαντιαία ἔκτασις τοῦ πολέμου ὅστις διεξάγεται ἤδη ἀναγκάζει τὴν Γερμανίαν, τὴν Γαλλίαν, τὴν Αὐστρίαν, τὴν Ρωσσίαν, τὴν Σερβίαν, καὶ τὸ Βέλγιον νὰ προσκαλῶσι μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀπὸ τῶν ἐφεδρειῶν τῆς ἀνθρωπότητος εἰς τὰς χώρας ταύτας μέχρι τοῦ ἐσχάτου ὁρίου, ἀπὸ παίδων δεκαοκτὼ ἐτῶν μέχρι τῶν γερόντων ἵνα ἀποφασίσωσι περὶ τῶν τυχῶν τοῦ ἡμίσεως κόσμου.

«Τόσῳ μεγάλα εἶνε τὰ προβλήματα περὶ ὧν πρόκειται νὰ ἀποφασισθῇ. Τόσῳ μέγας εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν συναχθέντων ἀνδρῶν ὅπως ἐκβιάσωσι μίαν λύσιν τῶν προκειμένων ζητημάτων. Μέγα μέρος, ἴσως τὸ μέγιστον μέρος τῶν στρατῶν τούτων προσεκλήθησαν ἀπὸ τῶν γεωργικῶν ἐνασχολήσεων αὐτῶν· αἱ γυναῖκες μόνον καὶ τὰ παιδία καὶ οἱ γεραίτεροι ἀφέθησαν εἰς τὰς ἐμπολέμους χώρας ἐν Εὐρώπῃ ὅπως καλλιεργῶσι καὶ θερίζωσιν ὅσον δύνανται.

Καιρὸς κινδύνου.

«**Περὶ τὰ μέσα καὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους ὅτε ἐσκέφθησαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου θὰ ἀποβλέψωσι μετὰ ὀδυνηροῦ φόβου. Φοβοῦνται, ὄχι, εἶνε βέβαιοι περὶ ἐλλείψεως προμηθείας τροφῆς ἐν τῷ κόσμῳ.** Φοβοῦνται περὶ τῶν ἐργατῶν τῶν πόλεων. Προβλέπουσι στάσεις διὰ τροφὴν καὶ τρομερὰν ἀνάφλεξιν ἐκρηγνυμένην ἐξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν παραφρονούντων ὑπὸ πείνης τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῆς ἰδίας πείνης αὐτῶν.

«Θὰ ἦνε τότε πολὺ ἀργὰ πρὸς σκέψιν περὶ θεραπευτικῶν μέτρων. Ὅ,τι δήποτε πρέπει νὰ γένηται ὅπως ἀποσοβήσῃ τὴν καταστροφὴν ἢ πραΰνῃ αὐτὴν ἀπὸ τῶν χειρίστων φρικαλεοτήτων, νὰ καταστήσῃ αὐτὴν ἀνεκτήν, πρέπει νὰ γένηται ἀπὸ τοῦδε. Ἡ τροφὴ δὲν δύναται νὰ παρασκευασθῇ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. Κρέας καὶ σῖτος, βούτυρος καὶ ὀπῶραι, λαχανικά, πάντα πρέπει νὰ παρασκευασθῶσιν ἐκ τῶν προτέρων πρὸ πολλῶν μηνῶν ἢ καὶ ἐτῶν ἐν τῇ περιπτώσει τῶν βοῶν.

Τὸ πρῶτον ὅτε ἐξερράγη ὁ πόλεμος, τὰ οἰκονομικὰ ταῦτα ἀποτελέσματα δὲν εἶχον κατανοηθῇ εὐκρινῶς. Αἱ στρατιωτικαὶ ἀπαιτήσεις, ὡς εἰκός, προηγοῦντο πάσης ἄλλης. Ἀορίστως πως ὑπετίθετο ὅτι ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν προμήθειαν τροφῆς εἰς τὰς νήσους ταύτας (Ἀγγλίαν καὶ Ἰρλανδίαν) ἐξήρτηται αὕτη ἁπλῶς ἀπὸ τοῦ νὰ τηρῶνται ἀνοικταὶ αἱ ὁδοὶ τῆς συγκοινωνίας, ἐντὸς ὀλίγων ἑβδομάδων αἱ ἑπτὰ θάλασσαι θὰ ἀπηλλάσσοντο τῶν ἐχθρικῶν καταδρομικῶν, καὶ τότε θὰ ἠδύνατο ἡ Μ. Βρεττανία νὰ πορίζηται τὴν συνήθη προμήθειάν τῶν σιτηρῶν διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς. Καλῶς, δυνάμεθα νὰ πορίζωμεθα ἐκ τοῦ κόσμου καὶ αἱ τιμαὶ ὑψοῦνται. Εἶνε ἀδύνατον ἐν τῷ σημερινῷ κόσμῳ, ὅπου αἱ χῶραι εἶνε ἀλληλεξηρτημέναι νὰ προασπίσωμεν τὸν λαὸν ἔθνους τινὸς κατὰ τῆς συγκινήσεως ἥτις λυμαίνεται σφόδρα ἔθνη γειτονικά. Αἱ τιμαὶ ὑψοῦνται ἐν ἁρμονίᾳ πανταχοῦ, καὶ ὅταν ὑπάρχῃ συναγωνισμὸς ἐπί τινος ἠπείρου καὶ ἔλλειψις προμηθείας, οὐδεμία χώρα, ὁσονδήποτε καὶ ἂν ἔχῃ τοὺς λιμένας της ἀνοικτούς, δύναται νὰ προσδοκᾷ ὅτι θὰ ζῇ ὡς συνήθως.

Τί τὸ πρακτέον;

«Εἶνε εὔκολον νὰ ὁμιλῶμεν πάντοτε περὶ μεγαλειτέρας παραγωγῆς ὑλικοῦ τροφῆς, δυνατὸν νὰ μοὶ ἀπαντήσητε, πῶς ὅμως θὰ κατορθώσωμεν τοῦτο; Ὑποφέρομεν ὡσαύτως, καὶ ἡμεῖς ὑπὸ σπάνεως ἢ ὑπερτιμήσεως τῶν πρώτων ὑλῶν τῆς βιοτεχνίας μας.

«Νομίζω, καὶ ἡ δοξασία μου ἐπιβεβαιοῦται ὑπὸ τῆς γνώμης τῶν μεγίστων γεωργικῶν ἐμπειροτεχνῶν—ἀνδρῶν οἵτινες δὲν εἶνε μόνον γεωργοὶ ἀλλὰ καὶ σκέπτονται περὶ τῆς γεωργίας, καὶ ἐρευνῶσι πέρα τῆς ἐμπειρίας αὐτῶν εἰς αὐτὰς τὰς πηγὰς τῆς

προμηθείας καὶ περὶ τῶν παραδεκτῶν ἀντικαταστάσεων καὶ τῶν μέσων **ὅπως δυνηθῆτε ν' αὐξήσητε ἔτι τὴν παραγωγήν σας καὶ πράξητε τοῦτο μετὰ τιμῆς καὶ πρὸς ὄφελος ὑμῶν.** Διστάζω εἰς στιγμὰς μεγάλης ἀνθρωπίνης ἀνάγκης νὰ μνημονεύω τῆς λέξεως τιμὴ παραλλήλως μετὰ τῆς λέξεως κέρδος· πρέπει ὅμως νὰ μνημονευθῇ, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐξ ὑμῶν εἶσθε πτωχοὶ καὶ θὰ ἦτο ἀδύνατον διὰ πολλοὺς νὰ δαπανήσητε πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς, εἰμὴ ἦσθε βέβαιοι ὅτι θὰ ἀπελαμβάνετε ἀπόδοσιν ἥτις θὰ ἐκάλυπτε τὰς δαπάνας ὑμῶν. Οὕτω λέγω ὅτι δὲν ὑπάρχει παραγωγὴ βοείου, προβείου κρέατος, χοιρομηρίων, σίτου, βρόμης, γεωμήλων, γάλακτος ἢ βουτύρου, δυνατὴ εἰς τὰς νήσους ταύτας, ἥτις δὲν θὰ ἐπλήρωνεν εὐρέως κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος τὴν τιμὴν τῆς ἐργασίας, τῶν ἐργαλείων καὶ τῶν πρώτων ὑλῶν.

Παραγάγετε εἰς τὸ μέγιστον.

"Ο,τι δύνασθε πράξατε ἵνα κάμητε ὅπως αἱ ἐπαύλεις σας παραγάγωσι τὸ μέγιστον ἐξ ὅσων γνωρίζετε ὅτι δύνανται. Διὰ τῶν μεθόδων τῆς καλλιεργείας γαῖαι αἵτινες τρέφουσι μίαν ἀγελάδα θὰ τρέφωσι τρεῖς, καὶ ὀφείλετε νὰ ἐκλέξητε ἑνὸς ἢ ἄλλου εἴδους καλλιέργειαν ὅπως παραγάγητε περισσότερα ὡς ἀπαιτοῦσιν οἱ καιροί.

Τί δύναται ὁ συνεργατισμός.

«Θὰ εἴπητε, ὅμως, ἡ γνῶσις δὲν θὰ καταστήσῃ ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ παραγάγωμεν ὅταν ἐλλείπωσι χεῖρες. Ναί, εἶνε δυνατὸν ἐν μεγάλῳ μέτρῳ νὰ ὑπερβῇ τις τοῦτο διὰ τῆς χρήσεως καταλλήλων ἐργαλείων, καὶ ἰσχυρῶν μηχανῶν. Θὰ ἀγοράσωμεν πάντα τὰ ἐργαλεῖα ταῦτα σπορεῖς, βωλοκόπους θεριστικὰς καὶ δετικὰς μηχανὰς ἀτμοκινήτους· ἀλωνιστικάς, καί τινα ἄλλα; θὰ ἐρωτήσητε. Τοῦτο θὰ ἦτο ὑπέρογκος δαπάνη. Ναί, θὰ ἦτο, ἐὰν μικροὶ γεωργοὶ ἔδει νὰ ἀγοράσωσι ταῦτα πρὸς ἀτομικὴν χρῆσιν των. Δὲν θὰ ἐπλήρωνεν αὐτούς. Θὰ πληρώσῃ ὅμως τοὺς μεγάλους καλλιεργητὰς χρησιμοποιοῦντας τοιαῦτα ἐργαλεῖα, καὶ εὐρέως θὰ ἠμείβε τοὺς μικροὺς γεωργοὺς χρησιμοποιοῦντας ταῦτα, ἐὰν ἐπλήρωνον οὐχὶ μόνον διὰ τὴν χρῆσιν αὐτῶν τίμημα ἀνάλογον πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς καλλιεργείας των. Ἡ χρῆσις αὕτη παρὰ τῶν πτωχοτάτων γεωργῶν καθίσταται δυνατὴ καὶ ἐπικερδὴς διὰ τῶν συνεργατικῶν ἑταιρειῶν. Ἑταιρεῖαι μικρῶν γεωργῶν κατέστησαν αὐτοὺς ἱκανοὺς νὰ ἱδρύσωσι γαλακτοκομεῖα καὶ νὰ ἐφοδιάσωσι διὰ δαπανηρῶν μηχανῶν γαλακτοκομεῖα πολλῶν ἑκατοντάδων.

«Δύνασθε ἀκριβῶς νὰ προμηθευθῆτε εὐκόλως διὰ τοῦ συνεργατισμοῦ πάντα τὰ ἐργαλεῖα καὶ τὰς μηχανάς, ὧν ἐμνημόνευσα, ἐὰν διατηρῶνται ταῦτα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐκμισθῶνται εἰς τὰ μέλη διὰ κλασματικὰ ποσά, καὶ θὰ εὕρητε ὅτι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ χρῆσις τῶν μηχανῶν θὰ σᾶς καταστήσῃ ἱκανοὺς νὰ πράξητε πολλῷ πλείονα ἐργασίαν ἀντὶ μικροτέρας δαπάνης ἢ ὅσον ἐκάμνετε μεταχειριζόμενοι ἀπηρχαιωμένα ἐργαλεῖα καὶ διὰ τῶν χειρῶν.

"Όταν ὁ χειρῶναξ ἀφίνῃ τὸν ἀγρόν, ἐπέρχεται ἡ μηχανὴ νὰ προμηθεύσῃ τὴν δύναμιν καὶ θὰ καταστήσῃ ὑμᾶς ἱκανοὺς νὰ πληρώνητε τοὺς ἐργάτας, οἵτινες ἀπολαμβάνουσι καλλίτερον ἡμερομίσθιον καὶ παράγουσι μᾶλλον μᾶλλον ἐπικερδῶς ἐκ τοῦ ἀγροῦ σας.

Ἡ ἐλπὶς τῆς Ἰρλανδίας.

Ἡ ἐλπὶς πρὸς βοήθειαν τῆς Ἰρλανδίας πρὸ τῆς ζοφερᾶς ἀβύσσου τῶν ἐπομένων ἐτῶν ἔγκειται εἰς τὴν αὔξησιν τῆς δραστηριότητος τῶν γεωργῶν, ἐὰν θέλωσι νὰ ἀρθῶσιν εἰς τὴν χρείαν τῆς στιγμῆς. Δύνανται νὰ αὐξήσωσι τὴν παραγωγὴν εἰς τὸ μέγιστον ὅσον δύνανται, καὶ δύνανται νὰ πωλήσωσιν ὅσα καὶ ἂν παραγάγωσιν. Ἡ διανεμητικὴ ἐμπορία τοὐλάχιστον δὲν θὰ ὑποφέρῃ ἐὰν οἱ γεωργοὶ ἐκτελῶσι τὸ καθῆκον αὐτῶν, καὶ οἱ διανεμητικοὶ ἐμπορικοὶ οἶκοι δύνανται νὰ διατηρήσωσι πολλὰ ἐργοστάσια ἐν ἐνεργείᾳ. Ἡ Ἰρλανδία ἐὰν μόνον οἱ γεωργοὶ ἐργασθῶσι δραστηρίως, θὰ δυνηθῇ νὰ ὑπομείνῃ τὸν κλονισμὸν ἀπὸ τοῦ πολέμου κάλλιον ἢ ἡ ἰσχυρὰ βιομηχανικὴ γείτων.

Δὲν προσδοκᾶται παρ' ἡμῶν ἁπλῶς ἡ τακτικὴ καὶ συνήθης φορὰ πρὸς τὴν πλουτοπαραγωγὸν παραγωγήν, ἀλλὰ λίαν καθωρισμένη ἐνέργεια ὑφ' ὑμῶν ὅπως πράττητε κατὰ δύναμιν ὡς ἀνθρώπινα ὄντα ἵνα τρέφητε τοὺς πεινῶντας καὶ νὰ παρασκευάζητε ἀφθονίαν, ὅσην δύνασθε, ἐν κόσμῳ ὅπου βεβαίως, δὲν ὑπάρχει ἱκανὸν πρὸς ἐπάρκειαν.»

"Όσα γράφουσιν οἱ Σὶρ Πλῶνκετ καὶ ὁ κ. Ρῶσσελ περὶ Ἰρλανδίας ἁρμόζουν κάλλιστα καὶ εἰς τὴν Κύπρον.

ΑΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

ΠΑΡΑΝΟΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΕΓΚΛΗΣΕΙΣ

Ἡ παράτασις τῆς δημοσιογραφικῆς συζητήσεως τῶν κ.κ. Ὀρ. Χριστίδου καὶ Χ. Μαραθεύτη, τοῦ μὲν Διευθυντοῦ τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν, τοῦ δὲ καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν ἀμφοτέρων τῶν παρ' ἡμῖν Διδασκαλείων προσέλαβεν ἐξ ἀρχῆς τροπὴν καὶ μορφὴν προσωπικῆς ἀντιθέσεως καὶ ἐπιθέσεως ἥτις ἀντίκειται ὅλως πρὸς τὴν σοβαρότητα τοῦ συζητουμένου θέματος καὶ πρὸς τὴν ἀποστολὴν καὶ τὰς εὐθύνας τῶν κ. κ. συζητητῶν.

Θὰ συνομολογήσωσι μεθ' ἡμῶν ἀμφότεροι οἱ ἀξιότιμοι παιδαγωγικοί, ὅτι ὁ τρόπος καὶ τὸ ὕφος τῆς δημοσιογραφικῆς συζητήσεως οὐδόλως τὸ Κοινὸν διεφώτισεν, ἥκιστα δὲ τὴν ἐμπεπιστευμένην εἰς αὐτοὺς πρὸς διαπαιδαγώγησιν νεότητα, καὶ πεποίθαμεν, ὅτι διερμηνεύομεν τὴν γενικὴν ἐντύπωσιν, ὅτι οὐδέτερος τῶν ἐλλογίμων κυρίων διὰ τοιαύτης συζητήσεως ἐξήρθη ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ Κοινοῦ.

Ἡ προκαλέσασα τὴν πικρόχολον συζήτησιν ἀφορμὴ ἐγένετο μία παρανόησις καὶ ἐκφράσεις τινὲς ἐν τῇ δευτέρᾳ διαλέξει τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῶν Ἀστικῶν, θίγουσαί πως σκαιῶς τὴν φιλοτιμίαν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν τοῦ κ. καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν, καὶ ἄλλη τις ἔκφρασις προφανῶς ἀβασάνιστος περὶ τῆς διδασκαλίας καὶ ἀσκήσεως τῶν μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου περὶ τὰ γεωργικὰ καὶ ζωοτεχνικά.

Περὶ τοῦ τελευταίου τούτου θὰ εἴπομεν ἄλλοτε, νῦν δὲ λέγομεν, ὅτι ἡ Σχολικὴ Ἐπιτροπεία συναισθανομένη τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην πρακτικῆς κατευθύνσεως τῆς λαϊκῆς ἰδίᾳ παιδεύσεως παρ' ἡμῖν δὲν ὤκνησε παρὰ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τῶν ἐκπαιδευτηρίων, νὰ συντελέσῃ εἰς τὰς δαπάνας ἐκπαιδευτικοῦ ταξειδίου ἀνὰ τὴν Ἑσπερίαν πρῶτον τῆς ἀξιοτ. Διευθυντρίας τοῦ Παρθεναγωγείου καὶ εἶτα τοῦ ἀξιοτ. Διευθυντοῦ τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν.

Ἐκ τῶν ταξειδίων τούτων οὐδεὶς νομίζομεν ἐπίστευεν, ὅτι θὰ κατωρθοῦν οἱ ταξειδιῶται, παρ' ὅλην τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὴν μόρφωσιν καὶ τὸν ἔνθερμον ζῆλον αὐτῶν, νὰ συλλάβωσι πάντα τὰ πολύπλοκα καὶ πολυμερῆ συστήματα ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ περὶ τὴν πρακτικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν παίδευσιν τῶν ἀρρένων καὶ τῶν θηλέων—διότι τοῦτο θὰ ἦσαν ἱκανοὶ νὰ πράξωσι μόλις πολλοὶ ὁμοῦ εἰδικοὶ περιοδεύοντες ἐπὶ ἔτος ἢ ἔτη, ἐπισκεπτόμενοι καὶ παρακολουθοῦντες, ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῶν εἰς ἔντυπα προγράμματα ἐκτεθειμένων.

Ἡ Ἐπιτροπεία ἐπεθύμει νὰ ἴδωσιν ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν πρακτικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς Ἑσπερίας οἱ παρ' ἡμῖν διευθύνοντες τὰ κατώτερα ἐκπαιδευτήρια τῆς Κοινότητος καὶ μορφώσωσι γενικήν τινα καὶ ἐν μεγάλαις γραμμαῖς ἰδέαν τῆς ἐπιτελουμένης ἐκεῖ ἐργασίας, ἵνα γένηται καὶ παρ' ἡμῖν ἔναρξις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, καὶ δικαιούμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ σκοπὸς οὗτος ἐπετεύχθη καὶ ὑπολείπονται τὰ ἀναγκαιοῦντα χρηματικὰ μέσα καὶ τὰ ἁρμόδια πρόσωπα πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ. Αἱ ἔμπειροι καὶ μεμορφωμέναι διευθύνσεις ἀνακαλοῦσαι πάντοτε ὅσα εἶδον καὶ ἐμελέτησαν ἐν τῇ διανοίᾳ καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ἐργασίᾳ αὐτῶν, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ διακρίνωσιν εὐκρινέστερον τὴν ἔλλειψιν τῆς πρακτικῆς παρ' ἡμῖν μορφώσεως καὶ θὰ προσπαθῶσι νὰ προσδίδωσι τὴν νέαν κατεύθυνσιν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν ἐκπαιδευτήρια, εἰσηγούμενοι ἑκάστοτε πρὸς τὴν Ἐπιτροπείαν πᾶσαν δυνατὴν τροποποίησιν καὶ μεταρρύθμισιν πρὸς τοῦτο.

Ὁ κ. Διευθυντὴς τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν ἐν ταῖς διαλέξεσιν αὐτοῦ εἶπε καὶ περὶ τῆς θεωρητικῆς ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως τῶν παίδων, ἠδύνατο ὅμως νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀνεπιφύλακτον καὶ μετὰ σκαιοῦ ὕφους ἀποδοκιμασίαν τῆς συστάσεως τοῦ Προτύπου, ἐκθέτων ἐγγράφως τὴν γνώμην του πρὸς τὴν Ἐπιτροπείαν, ἥτις θὰ προὐκάλει ἀμφοτέρους εἰς συνεργασίαν καὶ συζήτησιν κατ' ἰδίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ὁ κ. Χριστίδης ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποκρούσῃ τὴν ἐπιρριφθεῖσαν οἱονεὶ μομφὴν κατ' αὐτοῦ, ὑπὸ τοῦ κ. Χ. Μαραθεύτη καταδεικνύων τὴν ἀνάγκην τοῦ Προτύπου, ὅπερ ἂν δὲν ἐγένετο ἀπὸ τοῦ πρώτου ἔτους, πλήρες, οὐδεὶς ἄλλος πταίει εἰμὴ τὰ πενιχρὰ πενιχρότατα χρηματικὰ μέσα, ἅτινα διαθέτει ἡ ἡμετέρα Κοινότης ὑποχρεωμένη νὰ συντηρῇ τοσαῦτα Ἐκπαιδευτήρια, μετὰ μηδαμινῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως χορηγίας, τοῦτο δὲ κάλλιστα γινώσκει ὁ κ. Μαραθεύτης ὥστε νὰ μὴ δικαιῶται νὰ αἰτιᾶται οὔτε τοῦ κ. Χριστίδου οὔτε τῆς Ἐπιτροπείας.

Ὁ κ. Χριστίδης θὰ συνεβάλλετο εἰς τὴν πληρεστέραν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἐπιτροπείας, ἐὰν εἰς τὰς πληροφορίας τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν προσέθετεν ἰδικάς του ἐκ τῆς προσωπικῆς μελέτης καὶ ἐρεύνης του ἐν Γερμανίᾳ, ἥτις θὰ ἐμάνθανε περὶ τούτων μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ μείζονα θὰ ἔφερε χάριν, ἂν ἐν πνεύματι συναδελφικῷ συνειργάζοντο ἀμφότεροι πρὸς ἀσφαλεστέραν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου.

Ἀντὶ τούτου ὅμως ὁ κ. Χριστίδης ἐπροτίμησε νὰ ἐκθέσῃ ἐν διαλέξει τὰ περὶ διακρίσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως καὶ τῆς σημασίας ἑκατέρας δικαιολογῶν σύναμα τὴν ἀξίωσίν του περὶ συστάσεως Προτύπου, καθ' οὗ δὲν δικαιοῦται νὰ παραπονῆται, διότι ἐν γνώσει τῶν πενιχρῶν μέσων καὶ τοῦ ποιοῦ τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἀπεδέξατο τὴν σύστασιν αὐτοῦ.

Οἱ μαθηταὶ διὰ τὸ Πρότυπον ἐξελέγησαν μεταξὺ τῶν ἀπορωτάτων, ἵνα παρέχωνται εἰς αὐτοὺς δωρεὰν βιβλία, γραφικὴ ὕλη καὶ κατὰ καιροὺς ὑποδήματα καὶ ἐνδύματα, διότι εἶνε βέβαιον ὅτι οἱ ἄλλοι γονεῖς δὲν θὰ ἔστεργον νὰ καταταχθῶσι τὰ τέκνα των εἰς τὸ Πρότυπον.

Διὰ τὰ ἐλαττώματα τῶν μαθητῶν τοῦ Προτύπου οὔτε τὰ Νηπιαγωγεῖα πταίουσιν οὔτε αἱ Ἀστικαὶ Σχολαί, ἀλλ' αἱ συνθῆκαι ὑφ' ἃς διάγουσι κατ' οἶκον, αἵτινες μηδενίζουσι καὶ ἐξαφανίζουσι πᾶσαν παιδαγωγικὴν καὶ μορφωτικὴν ἐργασίαν τοῦ Σχολείου.

Ὁ κ. Χριστίδης καί, οἱ μαθηταί του ἔχουσιν οὕτω νὰ ἐργασθῶσιν ἐν Σχολείῳ ὅπου θὰ διέκρινον εὐχερῶς καὶ θὰ εἶχον νὰ καταπολεμήσωσιν ἐν τῇ πρώτῃ παιδικῇ ἡλικίᾳ πολλὰ καὶ ποικίλα ψυχικὰ ἐλαττώματα, ὡς ἰατροὶ ἐν νοσοκομείῳ παντοίων νόσων.

Ἀλλ' οὔτε ὁ κ. Χ. Μαραθεύτης ἐδικαιοῦτο νὰ ἐπιρρίψῃ τὸ ὑπὸ ἀνισορρόπου παιδὸς ἐξ ἀνισορρόπου μητρὸς προξενηθὲν δυστύχημα εἰς συμμαθητήν του εἰς τὸ πρότυπον καὶ εἰς τὰ Νηπιαγωγεῖα, διότι κάλλιστα γινώσκει τοῦ παιδὸς τούτου τὴν προέλευσιν.

Ἀλλ' οὔτε ἔπεισέ τινα τῶν ἀκροωμένων ὁ κ. Μαραθεύτης ὅτι ἡ διάλεξις περὶ ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως ἦτο ἀνεπιστημονικὴ ἢ ὅτι ὁ κ. Χριστίδης ἀγνοεῖ τί ἐστιν **ἀγωγὴ καὶ μόρφωσις,** οὐδ' ἦτο δυνατὸν ἀκροατὴς ποιάν τινα μόρφωσιν κεκτημένος νὰ μὴ ἐννόησε τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Χριστίδου ἐκτεθειμένα περὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ, ἅτινα ἄλλως τε δὲν ἦσαν ἴδιαι αὐτοῦ ἀρχαί, ἀλλ' ἀνδρῶν σοφῶν καὶ διαπρεπῶν παιδαγωγικῶν καλῶς συνηρμοσμένα καὶ εὐφραδῶς ἐκτεθειμένα.

Τὸ ἔργον καὶ ἡ ἀποστολὴ τοῦ κ. Καθηγητοῦ τῶν Παιδαγωγικῶν καὶ τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν δὲν εὐοδοῦται ὑπὸ τῆς ἐχθρικῆς στάσεως καὶ τῶν ἀντεγκλήσεων, ἐκεῖ ἀκριβῶς ὅπου ἔδει ἀμφότεροι νὰ ἀποθῶνται πᾶσαν ἀνθρωπίνην ἀδυναμίαν καὶ ὡς ἀληθεῖς παιδαγωγικοὶ νὰ συνεργασθῶσι μετὰ φιλοπάτριδος ζήλου πρὸς σκοπιμωτέραν διαρρύθμισιν καὶ κοινωφελεστέραν λειτουργίαν τῶν παρ' ἡμῖν Ἐκπαιδευτηρίων τῆς κατωτέρας Παιδείας.

Οἱ μαθηταὶ τοῦ διδασκαλείου οὐδόλως βεβαίως ὠφελήθησαν ἢ θὰ ὠφεληθῶσιν ἀπὸ συζητήσεως ἧς τὸ ὕφος καὶ τὸ λεκτικὸν οὐδόλως συνᾴδουσι πρὸς τὰς περὶ ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως ἐκτεθείσας ἀρχάς, ἐνῷ ἀπὸ τῶν παιδευόντων καὶ ἀσκούντων αὐτοὺς ἔδει νὰ διδάσκωνται λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸν ὑψηλὸν τοῦ διδασκάλου χαρακτῆρα καὶ τὴν παντελῆ ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ, ἀκανθῶδες καθ' ἑαυτὸ καὶ ἀχάριστον μάλιστα ἐν τῇ ξενοκρατουμένῃ ταύτῃ χώρᾳ.

Ποιούμενοι ἔκκλησιν εἰς τὴν εἰλικρινῆ μέριμναν καὶ τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν ὑπὲρ τῆς ἀγωγῆς καὶ μορφώσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ χάριν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας ἀμφοτέρων παρακαλοῦμεν ἵνα παύσωσιν αἱ δημοσιογραφικαὶ ἀντεγκλήσεις καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνερχόμενοι νὰ συνεργασθῶσιν ἐν ψυχικῇ ἠρεμίᾳ καὶ ἐν πνεύματι συναδελφικῷ, πρὸς πᾶσαν δυνατὴν βελτίωσιν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἐκπαιδευτηρίοις.

ΕΠΙΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΙΚΑΣΤΟΥ ΣΙΡ Κ. ΤΑΫΖΕΡ

Δ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ

Ἡ θεοστυγὴς τυραννία Φράγκων καὶ Ἑνετῶν ἐν Κύπρῳ ἀποτελέσασα τὸ μέγιστον ἔγκλημα δὲν ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς ὑποδούλους νὰ ἐγκληματῶσιν, οἵτινες ὁσάκις ἠδύναντο ἀπεδίδρασκον ἐκ Κύπρου προτιμῶντες νὰ διάγωσιν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἀλλαχοῦ τῶν μουσουλμανικῶν χωρῶν.

Τοσοῦτον εἶχεν ἐκχειλίσῃ τὸ ποτήριον τῆς ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως τῶν Ὀρθοδόξων Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν κατὰ τῶν Χριστιανῶν (Sic) τυράννων αὐτοῦ, ὥστε τὴν μωαμεθανικὴν κυριαρχίαν ἐπὶ τῆς Κύπρου νὰ θεωρῇ οὗτος ὡς εὐεργέτημα καὶ ἀνακούφισιν ἀπὸ τῶν δεινῶν αὐτοῦ.

Τὴν Τουρκικὴν κατὰ τῆς Νήσου ἐκστρατείαν ὑπὸ τὸν Λαλᾶ Μουσταφᾶ οἱ Ἕλληνες νησιῶται, ἂν δὲν ἐχαιρέτισαν εὐφροσύνως, δὲν εἶδον ὅμως δυσμενῶς, καὶ οἱ πλεῖστοι τούτων μετ' ἀνακουφίσεως ἀπεῖδον πρὸς τὴν Τουρκικὴν κατάκτησιν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐγοήτευε τοὺς Ἕλληνας Ὀρθοδόξους ὁ Σταυρὸς καὶ ὑπὲρ τούτου ἐμάχοντο οὗτοι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν χριστιανῶν τυράννων αὐτῶν κατὰ τῆς ἡμισελήνου, ἀλλὰ μεθ' ἑκάστην νίκην ἡ τυραννία τῶν χριστιανῶν δυναστῶν αὐτῶν ἀπέβαινε βαρυτέρα καὶ σκληροτέρα.

Ὑπὲρ πάντας ὅμως τοὺς φραγκοκρατηθέντας Ἕλληνας οἱ Κύπριοι ἐδοκιμάσθησαν πικρότερον καὶ δεινότερον καὶ μέγιστον εἶχον δίκαιον νὰ ἀποδῶσι πρὸς τὴν Τουρκικὴν κατάκτησιν τῆς Νήσου εὐμενῶς, καίτοι ἐν Λευκωσίᾳ μὲν αἱ λευκωσιάτιδες ἔβαλλον διὰ κεράμων ἀπὸ τῶν στεγῶν κατὰ τῶν ἐμβαλλόντων εἰς τὴν πόλιν Τούρκων, ἡ φρουρὰ δὲ Ἀμμοχώστου περιλαμβάνουσα 4,600 Κυπρίους Ἕλληνας ἀντέταξεν ἡρωϊκωτάτην ἀντίστασιν.

Ἡ μετάπτωσις τῆς Κύπρου ἀπὸ τῆς Ἑνετικῆς εἰς τὴν Τουρκικὴν κυριαρχίαν ἐγένετο οὕτως εὐεργετικὴ εἰς τοὺς Κυπρίους Ἕλληνας. Ἀκτήμονες καὶ δουλοπάροικοι οὗτοι ὄντες ὑπὸ τοὺς Φράγκους καὶ Ἑνετούς, ὑπὸ τὴν Τουρκίαν ἀπέκτησαν τὸ δικαίωμα ἰδιοκτησίας καὶ ἐπὶ πληρωμῇ φόρου τὸ τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ὅπερ δὲ μέγιστον ἀγαθὸν διὰ τοὺς τότε χρόνους, ἡ Τουρκικὴ κυριαρχία ἐπέτρεψεν ἐλευθερίαν τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως καὶ ἐλευθέραν καὶ ἀνεπηρέαστον τὴν δημοσίαν λατρείαν, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν θρησκευτικὸν διωγμὸν ὑπὸ Φράγκων καὶ Ἑνετῶν κατὰ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν Κύπρῳ καὶ τῆς πολλαπλῆς ταπεινώσεως καὶ τοῦ ἐξευτελισμοῦ τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ κλήρου. Ἐπὶ πλέον δέ, τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἀνεγνώρισεν ὡς τὴν μόνην ἐπίσημον χριστιανικὴν ἐκκλησίαν ἐν Κύπρῳ, ἀπένειμεν εἰς αὐτὴν τὰ ὑπὸ τοῦ Κορανίου ὑπαγορευόμενα προνόμια εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἱ. Γραφῆς καὶ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐπὶ τούτοις ἀπέδωκεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπὸ τῶν Φράγκων πρῶτον καὶ τῶν Ἑνετῶν δεύτερον ἀφαιρεθεῖσαν κτηματικὴν μετὰ τῆς δεκάτης ὑπὲρ τῆς παρασιτικῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας.

Λατῖνοι, Ἀρμένιοι, Μαρωνῖται, Νεστοριανοί, Κόπται κατὰ μυριάδας καὶ χιλιάδας ἀριθμούμενοι ἐν Κύπρῳ ὑπεχρεώθησαν ὡς ἀρχὰς αὐτῶν ἐκκλησιαστικὰς νὰ ἀναγνωρίσωσι τοὺς Ὀρθοδόξους τοιούτους καὶ τὴν θρησκευτικὴν λατρείαν αὐτῶν νὰ τελῶσι μόνον εἰς Ὀρθοδόξους ναούς, ὥστε σὺν τῷ χρόνῳ, ὅσοι τούτων δὲν μετηνάστευσαν προσῆλθον εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἵνα τυγχάνωσι καὶ τῆς προστασίας καὶ μερίμνης αὐτῆς δυνάμει τῶν ἀπονεμηθέντων προνομίων.

Οὐδὲν ἄπορον, ἄρα, ἂν οἱ Κύπριοι πάντες ἀπεῖδον πρὸς τὴν Τουρκικὴν κατάκτησιν τῆς Νήσου μετ' ἀνακουφίσεως οἱ δὲ Λευκαρῖται καὶ συνετάχθησαν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς μετὰ τῶν Τούρκων.

Καθόσον ὅμως παρήρχοντο οἱ αἰῶνες καὶ οἱ μὲν Τοῦρκοι ἀπεμάνθανον τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κορανίου, ὑπαγορεύοντος εἰς τοὺς Μουσουλμάνους οὐ μόνον τὴν ἀνοχὴν πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἀλλὰ καὶ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἔνοπλον ὑπεράσπισιν αὐτῶν κατὰ παντὸς ἐχθροῦ ἐξωτερικοῦ, ἡ δὲ Τουρκικὴ διοίκησις ἐξηχρειοῦτο καὶ οἱ κατὰ τόπους διοικηταὶ ἐπεδίδοντο εἰς τὴν δι' ἁρπαγῆς καὶ βίας κατὰ τῶν χριστιανῶν ὑπηκόων πλουτισμὸν αὐτῶν, ἡ Τουρκία κατήντησε τυραννικὴ καὶ ἐπαχθής, οὐδέποτε ὅμως ἐπαχθεστέρα καὶ βδελυρωτέρα τῆς Φραγκικῆς καὶ Ἑνετικῆς.

Οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν τυραννίαν οὐ μόνον ἰδιοκτησίαν ἀπέκτησαν ἀλλὰ καὶ κοινοτικὰς ἐλευθερίας ἀξίας λόγου, μεταξὺ δὲ τοῦ λαοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως ἐμεσολάβουν αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ἀρχαὶ καὶ οἱ δημογέροντες ἢ προεστοί.

Ἡ ὁπλοφορία ἦτο ἀπολύτως ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς χριστιανούς, καὶ ἐπειδὴ ὁσάκις ἡ Τουρκικὴ ἐξουσία ἢ δικαιοσύνη ἐπέβαλλε χεῖρα ἐπὶ χριστιανοῦ δι' οἱονδήποτε παράπτωμα, δὲν ἀπηλλάσσετο οὗτος εἰμὴ κατεστραμμένος, οἱ χριστιανοὶ ἀπέφευγον ὑπὸ φόβου καὶ τρόμου πᾶν κίνημα ἢ πρᾶξιν ἥτις ἠδύνατο νὰ ἀγάγῃ αὐτοὺς εἰς οἱανδήποτε ἐπαφὴν πρὸς τὴν Τουρκικὴν ἐξουσίαν ἢ Τουρκικὴν δικαιοσύνην.

Οἱ κατ' ἐπαρχίας Μητροπολῖται καὶ κατὰ κοινότητας δημογέροντες ἦσαν καὶ οἱ δικασταὶ καὶ διαιτηταὶ πασῶν τῶν διαφορῶν καὶ τῶν ἐρίδων μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, καὶ τὰς ἀποφάσεις τούτων οὐδέποτε οἱ καταδικαζόμενοι ἐξεκάλουν ἐνώπιον τῶν Τουρκικῶν δικαστηρίων, ὡς ἐδικαιοῦντο νὰ πράξωσι, δι' οὓς ἀνωτέρω εἴπομεν λόγους.

Οὕτως οἱ δανείζοντες καὶ οἱ δανειζόμενοι εἴδη ἢ χρήματα διεξῆγον τὰς συναλλαγὰς αὐτῶν ἄνευ ἐγγράφων συμβολαίων ἢ γραμματίων καὶ ἐγένοντο πάντοτε ἀδιστάκτως ἐνήμεροι εἰς τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Ἡ λύμη τῶν καφενείων εἰς πόλεις καὶ εἰς χωρία κατ' ἀνάγκην ἔλειπε, διότι οἱ χριστιανοὶ ἅμα τῇ δύσει τοῦ ἡλίου ἀσφαλέστεροι ἦσαν κλειόμενοι εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ ἡ μέθη μόλις θὰ ἐπετρέπετο ἐντὸς τῶν τειχῶν τοῦ οἴκου, ὡς τόπος δὲ ψυχαγωγίας ἀσφαλής, ἦτο ἡ Ἐκκλησία κατὰ τὰς ἱερουργίας καὶ τόπος συναθροίσεως τῶν ἐγχωρίων ἦτο ὁ περίβολος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου εἰς τὰς ἀρχαιοτέρας τούτων καὶ μέχρι σήμερον διασώζονται οἱ πεσοί.

Ἄθε βιώσας, ἦτο τὸ σύνθημα τῶν τουρκοκρατουμένων ραγιάδων, καὶ πᾶσα παρεκτροπὴ εἴτε κλοπή, εἴτε ἐπίθεσις, εἴτε βιασμός, εἴτε τραυματισμός, εἴτε ἀναίρεσις εἴτε φόνος ἀφεύκτως συνεπήγετο τὴν τρομερὰν τιμωρίαν τοῦ ἐγκληματίου, ἥτις ἐξετείνετο πολλάκις καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειαν αὐτοῦ.

Ὑπὸ τοιαύτας καὶ ἄλλας συνθήκας ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς τῆς Κύπρου οὐδὲ νὰ διανοηθῇ [illegible] οἱονδήποτε πταῖσμα, ἥκιστα δὲ πλημμέλημα ἢ κακούργημα.

Δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκταθῶμεν εἰς πλείονας καὶ ἐκτενεστέρας λεπτομερείας περὶ τῆς θέσεως καὶ τῶν σχέσεων τῶν ραγιάδων ἐν Κύπρῳ πρὸς τοὺς κρατοῦντας Τούρκους ἐν αὐτῇ, διότι ἡ λογοκρισία φαίνεται ἐν τούτῳ πολὺ εὐαίσθητος, ἀρκούμεθα δὲ νὰ τονίσωμεν ὅτι ὑπὸ τὴν Τουρκίαν οἱ ραγιάδες καὶ θέλοντες δὲν ἠδύναντο νὰ ἦνε ἐγκληματίαι, ὅμως καὶ ἀθῷοι ὄντες, ἐσήποντο πολλάκις εἰς τὰς φυλακάς.

Δυνάμεθα ἄρα μετὰ πεποιθήσεως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κατοχὴ ἐγκληματικότητα ὡς πρὸς τοὺς χριστιανοὺς δὲν εὗρεν ἐν Κύπρῳ, καὶ ὁ ἐντ. Ἀρχιδικαστὴς θὰ ἐπείθετο περὶ τούτου ἐὰν ἀνεδίφει τὰ ἀρχεῖα τῶν τουρκικῶν δικαστηρίων, ὅτι ἀφέθησαν ἐδῶ ἢ μετεκομίσθησαν εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Ἡ ἐγκληματικότης ἐν Κύπρῳ ὡς πρὸς τοὺς χριστιανοὺς ἄρχεται πάντως ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Κατοχῆς, καὶ ἔκτοτε ἐξηκολούθησεν ἐπιτεινομένη παρ' ἀμφοτέροις τοῖς ἐπικρατοῦσιν ἐν Κύπρῳ στοιχείοις οὐχὶ κατ' ἴσον βεβαίως βαθμόν.

Προσεχῶς θὰ προσπαθήσωμεν νὰ ἐξηγήσωμεν τὸ παράδοξον τοῦτο φαινόμενον, ὑπὸ πλήρη [illegible] ἐλευθερίαν καὶ ὑπὸ κρείττονα [illegible] διοίκησιν καὶ δικαιοσύνην τὴν ἐγκληματικότητα ἐπιτεινομένην.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ & ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ

"Η ΕΥΡΩΠΗ,,

ΚΟΝΤΖΕΤΙΝΑΣ ΦΕΡΞΣ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΑ

Ἐνορία Φανερωμένης. Ἔναντι οἰκίας Γ. Μιχαηλίδου.

Μὲ δωμάτια εὐάερα καὶ εὐήλια μὲ κλίνας καὶ κλινοστρωμνὰς καὶ ἐπίπλωσιν καινουργῆ τὸ Ξενοδοχεῖον τοῦτο ὑπὸ τὴν νέαν διεύθυνσιν παρέχει ἄνετον εἰς τοὺς πελάτας του καὶ ὑγιεινὴν [illegible], μαγειρικὴν ἀρίστην καὶ ἐντελῶς οἰκογενειακήν, ὑπηρεσίαν πρόθυμον καὶ καθαριότητα ἄμεμπτον.

ΜΟΔΙΣΤΡΑ

ΠΟΛΥΞΕΝΗ Ν. ΣΥΜΩΝΙΔΟΥ

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑι

Κατὰ τὴν ἐνορίαν Ἁγ. Σάββα.

Ἐπὶ τετραετίαν ἐξασκήσασα τὸ ἐπάγγελμα τῆς μοδίστρας ἐν Λευκωσίᾳ καὶ ἐπὶ ἓν καὶ ἥμισυ ἔτος τελειοποιηθεῖσα εἰς τὸ ἐπάγγελμά μου ἐν τῷ «Ἑρμείῳ Ἀθηνῶν» καὶ παρὰ τῷ μεγάλῳ Καταστήματι Λεοντοπούλου ὡς Ταϋγὲρ ἐπαναλαμβάνω καὶ πάλιν τὰς ἐργασίας μου ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἐνορίαν Ἁγ. Σάββα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Λοΐζου Πετρίδου.

Ἀναλαμβάνω πᾶσαν σχετικὴν ἐργασίαν κατὰ τὰ νεώτατα ὑποδείγματα τοῦ συρμοῦ ὡς καὶ τὴν πρακτικὴν διδασκαλίαν μαθητριῶν ἐπὶ εὐλόγῳ ἀμοιβῇ.

Λευκωσίᾳ τῇ 18 Μαρτίου 1915.

Πολυξένη Ν. Συμωνίδου.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐξ ἑκουσίου πλειστηριασμοῦ ἡ οἰκία τῆς Κυρίας Μαρίας Κωνστ. Μιτσῆ, ἐν Λευκωσίᾳ κειμένη κατὰ τὴν ἐνορίαν Τριπιώτη, ὁδὸς Ρωγάτικον, εὐρύχωρος καὶ εὐήλιος, περιλαμβάνει εἰς τὸ ἀνώγειον 5 δωμάτια, ὧν μία αἴθουσα, καὶ εἰς τὸ ἰσόγειον δύο δωμάτια, ὧν ἡ ἑτέρα αἴθουσα, Μαγειρεῖα, πλυντήρια, σταῦλον, κῆπον δεξαμενὴν καὶ πηγαῖον ὕδωρ καὶ δύο εἰσόδους.

Ἡ οἰκία ἀντὶ τιμῆς συμφερούσης θὰ παραδοθῇ εἰς τὸν πλειοδότην τῇ 19/2 Μαΐου 1915.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Πολλαπλασιάσατε τὰ ζῷά σας καὶ καλλιεργήσατε κτηνοτροφικὰ φυτά.

Ὁ γεωργικὸς κόσμος τῆς Νήσου ἂς ἀναπέμπῃ εὐχαριστίας καὶ δοξολογίας πρὸς τὸν οἰκτίρμονα Θεὸν εἰσακούσαντα τῶν παρακλήσεων καὶ δεήσεων αὐτοῦ καὶ ἀνοίξαντα τοὺς καταρράκτας τοῦ οὐρανοῦ καὶ δωρούμενον οὕτω τὴν περίσσειαν καὶ τὴν ἀφθονίαν τοῦ ἄρτου.

Ἀλλ' ἂς μὴ ἀναπαυθῶσιν οἱ γεωργοί, ὡς ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τοῦ Εὐαγγελίου οὗτινος ηὐφόρησαν οἱ ἀγροὶ καὶ μὴ ἔχων ποῦ νὰ βάλῃ τὴν ἄφθονον συγκομιδὴν εὗρεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ κρημνίσῃ τὰς παλαιὰς μικρὰς ἀποθήκας καὶ νὰ ἀνεγείρῃ μεγαλειτέρας καὶ πλειοτέρας καὶ ἔπειτα εἶπε: «Φάγε, πίε, εὐφραίνου ψυχή μου, ἔχεις πολλὰ ἀγαθά.»

Θὰ πληρωθῶσι, θείᾳ εὐδοκίᾳ κριθῆς καὶ σίτου αἱ ἀποθῆκαι παντὸς γεωργοῦ, ἀλλ' ἡ ζήτησις τούτων ἐν τῷ ἔξω κόσμῳ θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἦνε μεγάλη καὶ ζωηρὰ καὶ αἱ τιμαὶ κατὰ λόγον εὐθὺν ὑψηλαί. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπου δὲν ἐγένοντο ἔτι αἰσθητὰ πάντα τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, μετὰ ζέσεως συζητοῦσι τὸ ζήτημα τῆς καλλιεργείας σιτηρῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν γεωργικῶν, καὶ ἐπειδὴ ἄνδρες καὶ νέοι ἀγρόται κυρίως πολλοὶ κατετάχθησαν εἰς τὸν στρατόν, ὁ περὶ ἐργασίας τῶν παίδων νόμος τίθεται ἐν ἀργίᾳ καὶ παῖδες μικρότεροι τοῦ 14ου ἔτους ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ τῶν σχολείων εἰς τοὺς ἀγρούς, καὶ γυναῖκες καὶ παρθένοι πολλῷ πλείονες ἐπεδόθησαν εἰς ἔργα γεωργικὰ πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν στρατευομένων ἀνδρῶν.

Ἐν Γαλλίᾳ ἐστρατεύθησαν πάντες οἱ ἄρρενες ἀπὸ τοῦ 18 μέχρι τοῦ 50 ἔτους, ὥστε μόνον παῖδες, νεάνιδες, γυναῖκες καὶ γέροντες νὰ ὑπολειφθῶσι διὰ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν, τὸ αὐτὸ δὲ ἐγένετο καὶ ἐν Γερμανίᾳ, ἐν Αὐστρίᾳ, ἐν Σερβίᾳ καὶ ἐν Ρωσσίᾳ ὅπου καθ' ἑκατομμύρια ὁδηγοῦνται εἰς τὰς στρατιωτικὰς τάξεις τὰ ἀναρίθμητα αὐτῆς πλήθη.

Ἐν Ἀμερικῇ, ἥτις παραμένει μακρὰν τοῦ πολέμου, πάντα τὰ ἀνώτερα ἐπαγγέλματα ἤτοι κοσμηματοποιοί, ράπται, ὑποδηματοποιοί, ἐπιπλοποιοὶ καὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς πολυτελείας ὑπέμειναν τοσαύτην κρίσιν, ὥστε ἀπό τινων μηνῶν ἐτράπησαν οὗτοι ἐπὶ ἄλλα ἐπαγγέλματα, καὶ μάλιστα εἰς τὴν βυρσοδεψίαν. Ἡ ζήτησις τῶν δερμάτων εἶνε μεγίστη, διότι καταναλίσκονται ταῦτα εἰς τὴν ταχέως φθειρομένην ὑπόδησιν δεκάδων ἑκατομμυρίων στρατοῦ εἰς τὴν αἱματοκυλιομένην Εὐρώπην.

Αἱ μεγάλαι αὗται δυσχέρειαι περὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἡ μεγάλη κατανάλωσις γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν εἰδῶν θὰ δημιουργήσῃ τοσαύτην ἔλλειψιν τούτων ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, ὥστε θὰ ἦνε εὐτυχεῖς ὅσοι λαοὶ εὐκαιροῦντες ἐπιδοθῶσιν εἰς τὴν ἐντελεστάτην καὶ μεγίστην ἐπίδοσιν τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας.

Οἱ Κύπριοι γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι ἂς μὴ λησμονῶσι ποτὲ τὴν ἀδιαφορίαν τῆς Κυβερνήσεως εἰς ὥρας κρισίμους. Κατεστράφη ἡ συγκομιδὴ τῶν χαρουπίων εἰς ὁλόκληρα διαμερίσματα, αἱ σταφίδες ἕνεκα τοῦ πολέμου ἀπεκλείσθησαν ἀπὸ τῶν ἀγορῶν τῆς καταναλώσεως αὐτῶν, οἱ οἶνοι καὶ τὰ οἰνοπνεύματα παρέμειναν ἀδιάθετα ἢ ἐπωλήθησαν εἰς ἐξηυτελισμένας τιμάς, ἡ ἐξαγωγὴ τῶν ζώων καὶ ἄλλων εἰδῶν ἀπηγορεύθη καὶ ἡ πενία καὶ ἡ πεῖνα κατατρύχει μεγάλα διαμερίσματα τῆς νήσου, εἰς ἐπίμετρον δὲ ἐφάνη ὅτι καὶ ὁ οὐρανὸς ἐγκατέλιπε τοὺς ξενοκρατουμένους νησιώτας καὶ τρομερὰ ἐπρομηνύετο δυστυχία ἐπὶ τὴν νῆσον ταύτην.

Πολῖται καὶ ἀγρόται συνέρρεον εἰς τοὺς ναοὺς καὶ ἐτέλουν παννυχίους δεήσεις πρὸς κατάπεμψιν ὑετῶν καὶ σωτηρίαν τοῦ λαοῦ τούτου ἀπὸ τῆς ἐπικειμένης δυστυχίας καὶ πείνης. Ἡ Κυβέρνησις παρέμεινε μόνη ἀδιάφορος καὶ ἀνάλγητος, καὶ εἶνε ἀληθές, ὅτι οὐδένα λόγον εἶχε νὰ συμπαθῇ καὶ νὰ συγκινῆται εἰς τὴν δυστυχίαν τοῦ λαοῦ τούτου, διότι οὐδεὶς ἄλλως τε ὑπάρχει μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνης δεσμὸς εἰμὴ τοῦ ξένου κυριάρχου.

Ὁ Κυπριακὸς λαὸς ἂς μὴ λησμονῇ ποτε τὴν πάνυ διδακτικὴν ταύτην περίπτωσιν, καὶ ἂς ἔχῃ πάντοτε ἐν νῷ ὅτι οὐδεμίαν ἐν ταῖς ἀτυχίαις του δύναται νὰ προσδοκᾷ βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν. Θὰ πληρώνῃ τοὺς φόρους του μέχρι ὀβολοῦ, θὰ ἐργάζηται ἀγγαρευόμενος πρὸς κατασκευὴν ὁδῶν, θὰ καταβάλλῃ τὰ σχολικὰ τέλη του καὶ τὰ περισσεύματα ἀπὸ τῶν φόρων τοῦ ἱδρῶτος καὶ τοῦ αἵματός του θὰ κατακρατῶνται ἐν Ἀγγλίᾳ ἐνῷ αὐτὸς θὰ διατρέχῃ τὸν κίνδυνον νὰ λιμοκτονήσῃ ἂν μὴ εὐσπλαγχνίζεται αὐτὸν ὁ Θεός. Ἀλλ' ὁ Θεὸς εὐσπλαγχνίζεται καὶ βοηθεῖ καὶ προάγει τοὺς προνοοῦντας καὶ ἐργαζομένους καὶ πολλαχῶς βοηθοῦντας ἑαυτούς.

Βοηθήσατε, λοιπόν, ὑμᾶς αὐτούς, ὦ γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι, μὴ ἐφησυχάζοντες εἰς τὴν φετεινὴν εὐφορίαν, ἵνα ἐπωφεληθῆτε τὰς περιστάσεις καὶ ἀποταμιεύσητε ὡς οἷόν τε πλείονα διὰ τὸ μέλλον, ἀναλογιζόμενοι ὅτι ὀφείλετε νὰ ἐλπίζητε μόνον εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ εἰς τὴν ἄοκνον ἐργασίαν σας μετὰ συνετῆς προνοίας.

Δὲν ἐπωλήθησαν φέτος τὰ ζῷα ἕνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγοράν, ἀλλὰ καὶ ἂν οἱ σταῦλοί σας ἐπληρώθησαν ζῴων, μὴ ἀρκεσθῆτε εἰς αὐτὰ μόνον· ἐξακολουθῆτε πολλαπλασιάζοντες αὐτά, διότι ἡ κατανάλωσις καὶ ἡ φθορὰ τῶν ζῴων εἶνε ἀνυπολόγιστος εἰς τὴν ἀλληλοσφαζομένην Εὐρώπην. Ὅταν μετὰ ἓν ἢ δύο ἔτη λήξῃ ὁ Εὐρωπαϊκὸς πόλεμος, μεγάλη θὰ ὑπάρχῃ ἐρημία ζῴων ὑποζυγίων καὶ ἀροτήρων καὶ σφαγίων, μεγάλη ἔλλειψις δερμάτων καὶ μεγάλη ἔνδεια σιτηρῶν.

Πρὸς συντήρησιν τῶν πολλαπλασιαζομένων ζῴων, ἂς παρασκευασθῇ ἀνάλογος φορβή, καὶ πρὸς τοῦτο ἂς καλλιεργηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε ὅσα γνωστὰ παρ' ἡμῖν κτηνοτροφικὰ εἴδη, ἀραβόσιτος, τριφύλλιον, τεῦτλο κ. ἄ. Αἱ ἀποξηραινόμεναι φορβαὶ ἂς ἀποθηκευθῶσι πρὸς συντήρησιν τῶν ζῴων κατὰ τὸν χειμῶνα, ἂς εἶνε, βέβαιοι γεωργοὶ καὶ κτηνοτρόφοι, ὅτι ἀποταμιεύουσιν οὕτω πραγματικὸν χρυσόν, ὅστις θὰ εἰσρεύσῃ εἰς τὴν Νῆσον ἅμα τῷ πέρατι τοῦ πολέμου, καὶ διαρκοῦντος αὐτοῦ ἡ ζήτησις θὰ εἶνε πάντοτε ζωηρά.

Τὸ Γεωργ. Τμῆμα διὰ τῶν ἀνὰ τὴν Νῆσον γεωπόνων του ἂς διαφωτίζῃ γεωργοὺς καὶ κτηνοτρόφους περὶ τοῦ πρακτέου καὶ ἂς καθοδηγῇ τούτους περὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν κτηνοτροφικῶν εἰδῶν καὶ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν ζῴων.

Ἐφιστῶμεν ἐντεῦθεν τὴν σύντονον προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ σπουδαίου κινδύνου κατὰ τῆς κτηνοτροφίας. Πρὸ μηνῶν ἤδη ἡ κτηνιατρικὴ ὑπηρεσία ἐπληροφορήθη, ὅτι εἰς ἐπιβήτοράς τινας ἐξεδηλώθη βδελυρὰ ἀσθένεια, ἥτις μετεδόθη καὶ εἰς φορβάδας καὶ εἰς ὄνους, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐγένετο ἡ προσήκουσα πρόνοια ἐν ἀρχῇ πρὸς καταστολὴν αὐτῆς, πληροφορούμεθα ὅτι ἡ διάδοσις τῆς ἀσθενείας ἐξετάθη πολύ.

Οἱ παθόντες ἐπιβήτορες ἂς καταστῶσιν ἀνίκανοι πρὸς ὀχείαν καὶ αἱ προσβεβλημέναι φορβάδες καὶ ὄνοι ἀνίκανοι ὡσαύτως πρὸς γονιμοποίησιν καυτηριαζόμεναι ἢ φονευόμεναι, ἄλλως κινδυνεύει νὰ καταστραφῇ ὅση ἐγένετο πολὺ καλὴ ἐργασία μέχρι τοῦδε πρὸς βελτίωσιν καὶ πολλαπλασιασμὸν τῶν Κυπριακῶν ζῴων.

ΚΥΠΡΙΑΚΑ

ΑΙ ΑΓΙΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Ὁ Χριστιανικὸς κόσμος πάντων τῶν δογμάτων συνεώρτασε φέτος τὰς ἁγίας καὶ μεγάλας ἑορτὰς τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως ἐν εὐλαβεῖ κατανύξει καὶ χριστιανικῇ ἀδελφότητι.

Κατ' αὐτὰς οἱ χριστιανοὶ συρρέουσιν ἀθρόοι εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς ἐν οἷς καὶ οἱ ἑκουσίως ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας κεχωρισμένοι δι' ὅλου τοῦ ἄλλου χρόνου.

Ἡ σεμνότης καὶ ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν ἱερῶν τελετῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν πάντοτε μὲν μάλιστα δὲ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν φρικτῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν εἶνε λίαν ἐπιβλητικαὶ καὶ ἐμποιοῦσι βαθεῖαν αἴσθησιν, ὅπου αἱ τελεταὶ αὗται διεξάγονται ἐν τάξει καὶ εὐπρεπείᾳ.

Ἀτυχῶς τοῦτο συμβαίνει εἰς ὀλίγους ναοὺς ἐνῷ κατὰ γενικὸν κανόνα εἰς τοὺς πλείστους τούτων ἐπικρατεῖ ἀταξία, θόρυβος καὶ ἀκοσμία πολλή.

Ἐν Κύπρῳ, πρέπει νὰ τονισθῇ, ἡ ἀταξία αὕτη καὶ ἀκοσμία, πλὴν τινων ἐξαιρέσεων, εἶνε συνήθης κατὰ πάσας τὰς τελετὰς καὶ τὸ ἐκκλησίασμα ἀραιότερον ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ὀρθόδοξον Ἑλλ. Κοινότητα.

Μεγάλας ἐστηρίζομεν ἐλπίδας ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἀρχαίας σεμνότητος καὶ εὐπρεπείας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν ἐπὶ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς Ἱεραρχίας ἐν αὐτῇ—ἀτυχῶς ὅμως διὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπικὴν τοὐλάχιστον δικαιοδοσίαν, ἀντὶ βελτιώσεως βαίνομεν ἐπὶ τὰ χείρω χωρίς τινος ἐλπίδος, διότι ἐκεῖθεν, ὅθεν ἔδει νὰ ἐπιβληθῇ αὕτη προέρχεται ἡ μεγαλειτέρα ἀταξία καὶ σύγχυσις. Ἐναπόκειται ἐφεξῆς μόνον εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ φιλομουσίαν τῶν Ἐκκλησιαστ. Ἐπιτροπειῶν ὅπως μεριμνῶσιν ἑκάστη ὑπὲρ τῆς εὐκοσμίας καὶ τῆς σεμνότητος καὶ εὐπρεπείας ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν διαχείρισιν αὐτῶν Ἱ. Ναοῖς, καὶ τοῦτο εὐτυχῶς γίνεται εἰς πολλὰς κοινότητας ἢ ἐνορίας.

Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

Ἡ Ἐθνικὴ ἑορτὴ εἰς τὴν Διακαινήσιμον συμπεσοῦσα ἑβδομάδα ἐπανηγυρίσθη καὶ ζωηρότερον, παρὰ τοὺς ἐπικρατοῦντας περιορισμοὺς ὑπὸ τῆς πολεμικῆς καταστάσεως παρ' ἡμῖν.

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Μικρὸν πρὸ τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου πολλὰ τῶν μελῶν τῆς ὀρχήστρας τῆς ἀργούσης Φιλαρμονικῆς ἀποτελέσαντες ὁμάδα περιῆλθον τὰς κεντρικωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως παιανίζοντες ἑωθινὰ ἐμβατήρια καὶ ἅμα τῇ ἀνατολῇ κατέφθασαν εἰς τὸ Γυμναστήριον ὅπου ἐπήρθη ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἱστοῦ ἡ ἑλληνικὴ σημαία, χαιρετιζομένη διὰ τοῦ ἐμβατηρίου τῆς σημαίας καὶ δι' 21 ὁλμοβολῶν.

Ἡ πόλις ἐσημαιοστολίσθη καὶ κυανόλευκος ἐχαιρέτισε τὴν ἔνδοξον βαρυσήμαντον ἐθνικὴν ἡμέραν.

Ὁ εὐρύχωρος ναὸς τῆς Φανερωμένης ἀπέβη ὅλως ἀνεπαρκὴς διὰ τὴν δοξολογίαν τῆς ἡμέρας ταύτης, διότι πολὺ πρὸ τῆς 10 π. μ. εἶχεν ὑπερπληρωθῇ κόσμου καὶ ἕτερον πλῆθος πυκνὸν ἐπλήρου τὸν περίβολον αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ναὸν προσῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθήτριαι τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν ἡμετέρων ἐκπαιδευτηρίων, οἱ ἐθελονταὶ ἀγωνισταὶ ἐν στολῇ, οἱ πρόσκοποι μαθηταὶ ἐν πλήρει ἐξαρτήσει καὶ οἱ λαϊκοὶ δόκιμοι τοιοῦτοι μετὰ σημαιῶν καὶ λαβάρων.

Τῆς τελετῆς προέστη ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ δοξαστικὰ ἔψαλον οἱ χοροὶ τοῦ Διδασκαλείου, τὸ σύνθημα δὲ τῆς ζητωκραυγῆς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων καὶ τῆς Πανελληνίου ἑνώσεως ἔδωκεν ὁ κ. Δήμαρχος καὶ ἡ ὁμὰς τῆς ὀρχήστρας ἐπαιάνισε τὸν ἐθνικὸν ὕμνον.

Μετὰ τοῦτο ἐξεχύθησαν τὰ πλήθη ἐκ τοῦ ναοῦ πληρώσαντα τὸν περίβολον καὶ τὰς παρακειμένας ὁδούς, καὶ ἤρξατο ἡ παρέλασις ἧς ἡγοῦντο σημαιοφοροῦντες οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τῶν Ἀστικῶν Σχολῶν. Εἵπετο μετὰ τοῦτο οὐλαμὸς εὐσταλῶν φουστανελλοφόρων μαθητῶν τοῦ Διδασκαλείου καὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου, μετ' αὐτοὺς οἱ ἐθελονταὶ ἀγωνισταὶ φέροντες τὴν αὐτοκρατορικὴν σημαίαν καὶ τὰ λάβαρα τοῦ βυζαντιακοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου, μετ' αὐτοὺς οἱ πρόσκοποι καὶ ἔπειτα οἱ μαθηταὶ τοῦ Π. Γυμνασίου μετὰ τοῦ λαβάρου αὐτῶν. Ἡ φιλαρμονικὴ ἐπαιάνιζεν ἐμβατήρια καὶ αἱ σάλπιγγες καὶ τὰ τύμπανα τῶν μαθητῶν ἀναλλὰξ ἐρρύθμιζον τὸ βῆμα τῆς μεγαλοπρεποῦς παρελάσεως. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν κατάμεστοι κόσμου καὶ ἀπὸ τῶν σημαιοστολίστων ἐξωστῶν βροχὴ ἀνθέων ἔρραινε τὰ ἐθνικὰ σύμβολα καὶ τοὺς παρελαύνοντας, χοροὶ δὲ μαθητικοὶ ἔψαλλον θούρια ἐθνικὰ ᾄσματα.

Ἡ πομπὴ διὰ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν παρελάσασα κατέληξεν εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ ἐκεῖ διελύθη.

Ἡ προαγγελθεῖσα δι' ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων φωταγώγησις ἐματαιώθη, ὑπὸ τῆς εὐεργετικωτάτης βροχῆς τῆς προτεραίας, ἥτις δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἠλεκτρικῆς ἐπιχειρήσεως νὰ ἐργασθῶσι πρὸς τοποθέτησιν τῶν λαμπτήρων, ἥτις ἀπαιτεῖ πανημέριον τοὐλάχιστον ἐργασίαν.

Ἡ λαμπαδηφορία ἐματαιώθη ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἐξαιρετικῶν περιστάσεων ὑφ' ἃς διατελεῖ ἡ Νῆσος.

ΕΝ ΤΩ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΩ "ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΟΥ"

Τὸ ἐξαίρετον τοῦτο Σωματεῖον ἄγον τὴν 23ην ἐπέτειον τῆς ἱδρύσεώς του μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς περιεβλήθη τὸν συνήθη αὐτοῦ ἐθνικὸν καὶ ἱστορικοσυμβολικόν του διάκοσμον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας δεξιούμενον διὰ τῶν ἀξιοτ. μελῶν αὐτοῦ τοὺς ἐπισκέπτας.

Τῇ ἑσπέρᾳ ἐφωταγωγήθη λαμπρῶς καὶ περὶ τὴν 9 μ. μ. ἐνώπιον ἐκλεκτοῦ καὶ πολλοῦ κόσμου ὁ Πρόεδρος αὐτοῦ κ. **Ν. Καταλάνος** εἶπε τὸν πανηγυρικὸν θέμα λαβὼν τὴν «πολιτικὴν τῶν Φράγκων πρὸς τοὺς Ἕλληνας» δι' ὅλης τῆς περιόδου τῆς τουρκοκρατίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἔγκριτος ἐν Βαρωσίοις δικηγόρος κ. Ι. Μυριάνθης παρεπιδημῶν ἔσχε τὴν καλωσύνην νὰ εἴπῃ σύντομον καὶ εὐφραδῆ ἀπαγγελίαν εἰς τὴν πολιορκουμένην Κωνσταντινούπολιν καὶ τοὺς προσβαλλομένους πορθμοὺς τοῦ Ἑλλησπόντου καὶ τοῦ Βοσπόρου διερμηνεύσας τὴν πανελλήνιον ἀγωνίαν περὶ τῶν προαιωνίων ἐθνικῶν πόθων καὶ ὀνείρων πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πόλιν τοῦ Κωνσταντίνου.

ΕΙΣ ΒΑΡΩΣΙΑ

Μετὰ λαμπρότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἐπανηγυρίσθη ἡ ἐθνικὴ ἑορτὴ καὶ ἐν Βαρωσίοις.

Πάνδημος ἐτελέσθη δοξολογία ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγ. Νικολάου ὅπου παρῆσαν ἅπασα ἡ Κοινότης καὶ ὁ μαθητικὸς παρ' αὐτῇ κόσμος, ἐν σώματι δὲ τὰ μέλη ἅπαντα τοῦ Ἀναγνωστηρίου «Ἀνόρθωσις», ἐπισφραγισθεῖσα διὰ ζητωκραυγῶν ὑπὲρ τῶν Βασιλέων ἡμῶν καὶ τῆς Ἑνώσεως.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο παρέλασις διὰ τῶν κεντρικωτέρων ὁδῶν τῆς πόλεως τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν μετὰ παντὸς τοῦ Ἐκκλησιάσματος σημαιοφορούντων καὶ ᾀδόντων ᾄσματα ἐθνικά, τετιμημένοι δὲ ἀγωνισταὶ τῶν δύο τελευταίων πολέμων ἔφερον ἐπὶ ἱστῶν ἐστεμμένας τὰς εἰκόνας τῶν Βασιλέων ἡμῶν καὶ τῶν ἐνδόξων ἡρώων τοῦ 1821.

Μετὰ μεσημβρίαν ἐγένετο δεξίωσις ἐν τῇ «Ἑλληνικῇ Λέσχῃ» ἀγούσῃ τὴν ἐπέτειον αὐτῆς, ὅπου ἐνώπιον πυκνοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἀστικῆς Σχολῆς κ. Πολυβ. Παπαδόπουλος εἶπε τὸν πανηγυρικὸν ἐξάρας τὰ ἀνδραγαθήματα τῶν ἡρώων τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας καὶ παρηλλήλισε τοὺς δύο ἐνδόξους πολέμους πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, διέστειλε δὲ τὸ ἠθικὸν μεγαλεῖον τούτων πρὸς τὰ ταπεινὰ ἐλατήρια ἅτινα προὐκάλεσαν τὸν τρομερώτατον τῶν πολέμων ἐν Εὐρώπῃ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

Ὁ κ. Ζαλουμίδης ἀπήγγειλε μετὰ τοῦτο ὡραῖον ποίημά του καὶ ἡ Μανδολινάτα τῆς «Ἀνορθώσεως» ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Δ. Δημητριάδου ἀνέκρουσεν ἐπικαίρους συνθέσεις μουσικάς.

Τὴν νύκτα ἐγένετο μεγάλη λαμπαδηφορία.

ΕΙΣ ΤΑ ΧΩΡΙΑ

Μετὰ πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ πανηγυρίζεται ἡ ἐθνικὴ ἑορτὴ καὶ ἀνὰ τὰ χωρία, συγκινοῦσα τοὺς Ἑλληνικωτάτους ἀγρότας, οἵτινες ἀθρόοι συρρέουσιν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ μετὰ κατανύξεως πατριωτικῆς ἀκροῶνται τῶν πανηγυρικῶν λόγων τῶν φιλοτίμων διδασκάλων καὶ τῶν θουρίων ἐθνικῶν ᾀσμάτων τῶν μικρῶν μαθητῶν.

Ἐντούτοις ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι διδάσκαλοί τινες κατὰ τὴν ἐθνικὴν ἑορτὴν κατέλιπον ἃς κοινότητας παρ' αἷς διδάσκουσι, λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα. Ἂς δικαίως προτιμῶσι νὰ διαγάγωσιν ἐν μέσῳ τῶν γονέων καὶ συγγενῶν αὐτῶν. Εἶναι ἑορταὶ καὶ κατ' ἐξοχὴν οἰκογενειακαὶ καὶ ἐξεγείρουσαι σφοδρὰν τὴν πρὸς τὴν οἰκογένειαν νοσταλγίαν.

Ἐπιτραπήτω ὅμως νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ σπανία αὕτη σύμπτωσις τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς μετὰ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα παρέχει λαμπρὰν εὐκαιρίαν πρὸς τοὺς ἡγουμένους τῆς πατριωτικῆς κινήσεως ἐν τῇ Νήσῳ ὅπως προσδώσωσιν εἰς αὐτὴν ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ λαμπρότητα διὰ πλουσιωτέρου διακόσμου, διὰ λόγων ἐνθουσιαστικῶν, δι' ᾀσμάτων καὶ χορῶν ἐθνικῶν.

Οὐδεὶς τῶν φίλων διδασκάλων πρέπει νὰ λησμονῇ ὅτι πάντες εἶνε πολύτιμοι ἐργάται καὶ σκαπανεῖς τῆς ἐθνικῆς προόδου καὶ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως καὶ ὑπεράνω παντὸς συναισθήματος ὁσονδήποτε σεβαστοῦ καὶ βαθέος πρέπει νὰ τίθηται ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσις πρὸς τὰ συμφέροντα καὶ τὰ ἰδεώδη τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἔθνους.

ΠΡΟΚΡΙΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Τῇ π. Κυριακῇ μετὰ μεσημβρίαν ἐγένοντο ἐνώπιον μεγάλου πλήθους θεατῶν οἱ ὑπὸ βροχεροῦ καὶ θυελλώδους καιροῦ ἀναβληθέντες προκριτικοὶ Ἀγῶνες, καθ' οὓς διηγωνίσθησαν οἱ φίλαθλοι καὶ οἱ σχόντες τὰς μεγαλειτέρας ἐπιδόσεις ἐνεκρίθησαν ὅπως διαγωνισθῶσιν εἰς τοὺς ἐν Λάρνακι Παγκυπρίους Ἀγῶνας.

Ἡ Ὁμὰς τῶν Προσκόπων ἐξετέλεσε διαφόρους ἐπιδείξεις, ἐξ ὧν ἐγένετο κατάδηλος ἡ ἀνάγκη συντόνου μὲν περαιτέρω ἀσκήσεως, πληρεστέρας δὲ προσκοπικῆς ἀγωγῆς. Αἱ ἐπιδειχθεῖσαι ἐν τούτοις πρόοδοι ἐν βραχυτάτῳ χρόνῳ τιμῶσι τοὺς προσκόπους καὶ τὸν ἀκάματον ἀρχηγὸν αὐτῶν.

ΤΑ ΙΑ' ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ

Οἱ ἀγωνισταὶ τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου «τὰ Παγκύπρια» τῆς ἡμετέρας πόλεως κατῆλθον εἰς Λάρνακα τῇ π. Τρίτῃ ἐνθουσιωδέστατα γενόμενοι δεκτοὶ ἐν Λάρνακι.

Οἱ ἀγῶνες ἤρξαντο χθὲς μετ' ἐξαιρέτου πανηγυρικῆς λαμπρότητος καὶ ἐν μέσῳ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

Οἱ πρῶτοι Νικηταὶ ἐκ Λευκωσίας.

Χθὲς πρώτην ἡμέραν τῶν ἀγώνων ὁ κ. Κωνστ. Μιτσιγγίδης ἐνίκησεν εἰς τὸ ἀγώνισμα ἅλματος εἰς ὕψος μετὰ φορᾶς, ὁ κ. Χατζηδημητρίου ἦλθε πρῶτος εἰς τὸν δρόμον τῶν 100 μέτρων καθ' ὁμάδας, καὶ τὰ δευτερεῖα ἔλαβον οἱ κ. κ. Γ. Δρακούδης εἰς τὸν δρόμον ἀντοχῆς 5,000 μέτρων καὶ Λεωνίδας Ξενοφῶντος εἰς τὴν ποδηλατοδρομίαν, ἅπαντες τοῦ Γυμν. Συλλόγου «Τὰ Παγκύπρια».

Ο ΚΑΙΡΟΣ
ΟΥΡΑΝΟΛΥΤΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

Ἐν χώρᾳ κατ' ἐξοχὴν γεωργικῇ, ὅπου καὶ αἱ ἀποθῆκαι τῆς δεκάτης διετηρήθησαν πλήρεις καὶ ἡ ἐξαγωγὴ σίτου ἀπηγορεύθη ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἀλωνισμοῦ τὸν π. Ἰούλιον, εἶχε προκύψει κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους μῆνας ζήτημα σοβαρόν, ἡ σπάνις τοῦ ἄρτου εἰς πόλεις καὶ εἰς χωρία τῆς Νήσου, ἥτις κατήντησεν ἐπικίνδυνος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.

Παρὰ πάντα τὰ ἀποτελεσματικὰ μέσα εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διευθέτησιν τοῦ ζητήματος, ἐπεδείξατο αὕτη τὴν καὶ πρὸς ἄλλας ἀνάγκας τοῦ τόπου ἀδιατάρακτον ἀδιαφορίαν καὶ ἀδράνειαν αὐτῆς.

Εὐτυχῶς ὁ οὐρανὸς ἐδυσωπήθη καὶ ἀπὸ τῆς π. Κυριακῆς τοῦ Πάσχα ἤνοιξε τοὺς καταρράκτας αὐτοῦ καὶ ἐπὶ δύο σχεδὸν ἡμερονύκτια μετά τινων διαλειμμάτων κατέπεσον συνεχεῖς βροχαὶ καθ' ἅπασαν τὴν Νῆσον. Τὸ ὑποδιαμέρισμα Μόρφου, ὅπερ διέτρεχε μέγιστον κίνδυνον, ἕνεκα τῆς ἐξαιρετικῆς ἐν αὐτῷ παρατάσεως τῆς ἀνομβρίας, ἐποτίσθη δαψιλῶς καὶ ἐξησφάλισε μετὰ τῆς λοιπῆς Νήσου τὴν ἄφθονον συγκομιδήν.

Διὰ τῶν βροχῶν τούτων ἐλύθη καὶ τὸ πρόβλημα τῆς σπάνεως τοῦ ἄρτου.

Οἱ ἐκ πικρᾶς πείρας προνοητικοὶ χωρικοί, οἱ παρακρατοῦντες σιτηρὰ καὶ διὰ τὸ προσεχὲς γεωργ. ἔτος διὰ πᾶσαν ἐνδεχομένην σιτοδείαν, μετὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συγκομιδῆς πωλοῦσιν ἤδη τὸν παρακρατούμενον σῖτον καὶ ὁ ἄρτος πωλεῖται πρὸς 3 γρ. κατ' ὀκὰν ἐπαρκὴς εὐτυχῶς εἰς τὴν ζήτησιν τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων.

ΜΙΚΡΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΝ ΛΕΜΕΣΩι τῇ 25 Μαρτίου ηὐλογήθησαν οἱ αἴσιοι γάμοι τοῦ ἐλλογ. Διευθυντοῦ τοῦ Ἡμιγυμνασίου κ. **Ἀργυροῦ Ι. Δρουσιώτου** καὶ τῆς συμπαθεστάτης καὶ ἄριστα μεμορφωμένης Δεσποινίδος **Ἀσπασίας Α. Θεμιστοκλέους.**

Τετιμημένος ἀγωνιστὴς τῶν δύο ἐνδόξων πολέμων ὁ Νυμφίος ἥνωσε τὸν βίον αὐτοῦ μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ ἐργάτου ἐν Κύπρῳ ἐν ἡμέρᾳ σημαντικωτάτῃ, καὶ τὸ εὐάρμοστον ζεῦγος μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ηὐλόγησαν καὶ αἱ ἀγαλλόμεναι κατ' αὐτὴν σκιαὶ τῶν ἡμιθέων τοῦ 1821.

Συγχαίροντες ὁλοψύχως τοὺς εὐτυχεῖς νεονύμφους πεποίθαμεν ὅτι ὁ οἶκος αὐτῶν θὰ γένηται γόνιμον φυτώριον εὐσεβείας καὶ ἐνθουσιώδους φιλοπατρίας.

ΕΝ ΤΥΜΒΩ εὐλογηθήσονται τῇ μεθαύριον Κυριακῇ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ Ἁγ. Γεωργίου οἱ γάμοι τοῦ κ. Γεωργ. Ἰ. Ἀντωνιάδου καὶ τῆς Δεσποινίδος Φρόσως Γ. Σιακαλλῆ.

ΕΝ ΜΑΡΑΘΟΒΟΥΝΩι ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἐτελέσθη πάνδημος δοξολογία ὑπὸ πάντων τῶν κατοίκων, ὁ κάλλιστος δὲ διδάσκαλος κ. Χριστ. Γ. Χριστοφίδης εἶπε κατάλληλον πανηγυρικὸν ἐξάρας τὴν ὑπέροχον σημασίαν τῆς ἑορτῆς καὶ τὸν ἡρωϊσμὸν τῆς γιγαντομάχου γενεᾶς τοῦ 1821.

Μετὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ ἐν στρατιωτικῇ παρατάξει φέροντες σημαίας καὶ ταινίας μετὰ χρωμάτων ἐθνικῶν παρήλασαν διὰ τῶν κυριωτέρων ὁδῶν τοῦ χωρίου ᾄδοντες ᾄσματα πατριωτικά.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ. Ηὐλογήθησαν τῇ π. Πέμπτῃ ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου οἱ ἀρραβῶνες τοῦ κ. Ν. Φ. Παπαδοπούλου καὶ τῆς Δεσποινίδος Περσεφόνης Χ'' Μιχαήλ.

Ὁ κύριος **Χ. Πετρόπουλος** ἀριστοῦχος διπλωματοῦχος τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας, καὶ μαθητὴς τῆς ἀνωτάτης σχολῆς (*Schaeffer*) τοῦ βιολίου τοῦ Ὠδείου Λόττνερ προτιθέμενος νὰ παραμείνῃ ἐνταῦθα ἐπὶ 4 ἢ 5 μῆνας ἀναλαμβάνει μαθήματα βιολίου, μανδολίνου, καὶ κιθάρας ἐπὶ ἀμοιβῇ λογικῇ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΟΥ Κου ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ

Οἱ κίνδυνοι τῆς ἐξόδου ἐκ τῆς οὐδετερότητος καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς παραμονῆς ἐν αὐτῇ.

Ὁ παροξυνθεὶς ἀνταγωνισμὸς μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Ἀντιπολιτεύσεως ἐν τῷ ἀθ. τύπῳ καὶ αἱ συχναὶ ἀνακοινώσεις περὶ τῶν αἰτίων τῆς κυβερνητικῆς μεταβολῆς, παράγουσι τοὺς ἐνδιαφερομένους εἰς ἀποκαλύψεις, ὧν μία εἶνε ἡ δημοσίευσις τοῦ πρώτου Ὑπομνήματος τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα πρὸ τῆς συγκλήσεως τοῦ Συμβουλίου τοῦ Στέμματος.

Τὸ κείμενον τοῦ ὑπομνήματος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀθῆναι 11 Ἰανουαρίου 1915.

Μεγαλειότατε,

Ἔλαβα ἤδη τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τῇ Ὑμ. Μεγαλειότητι τὸ περιεχόμενον ἀνακοινώσεως, ἣν κατ' ἐντολὴν τοῦ Σὶρ Ἐδ. Γκρέϋ μοὶ ἔκαμεν ὁ Ἄγγλος ἐνταῦθα πρεσβευτής.

Διὰ τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ἡ Ἑλλὰς τίθεται καὶ πάλιν ἐνώπιον μιᾶς τῶν κρισιμωτάτων περιστάσεων τῆς ἐθνικῆς αὐτῆς ἱστορίας. Μέχρι σήμερον ἡ πολιτικὴ ἡμῶν συνίστατο εἰς τὴν διατήρησιν τῆς οὐδετερότητος, ἐφόσον τοὐλάχιστον τὴν ἐξ αὐτῆς ἔξοδον δὲν ὑπέβαλλεν ἡμῖν ἡ συμμαχικὴ ὑποχρέωσις πρὸς τὴν Σερβίαν. Ἀλλ' ἤδη καλούμεθα νὰ μετάσχωμεν τοῦ πολέμου ὄχι πλέον πρὸς ἐκτέλεσιν ἠθικῶν ἁπλῶς ὑποχρεώσεων, ἀλλ' ἐπ' ἀνταλλάγμασι, τὰ ὁποῖα πραγματοποιούμενα θὰ δημιουργήσουν μίαν Ἑλλάδα μεγάλην καὶ ἰσχυράν, τοιαύτην, ὁποίαν οὐδ' οἱ μᾶλλον αἰσιόδοξοι ἠδύναντο νὰ φαντασθῶσι κἂν πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν μεγάλων τούτων ἀνταλλαγμάτων πρόκειται βεβαίως νὰ ἀντιμετωπισθῶσι καὶ μεγάλοι κίνδυνοι.

Ἀλλὰ μετὰ μακρὰν καὶ βαθεῖαν μελέτην τοῦ ζητήματος, καταλήγω εἰς τὴν γνώμην ὅτι τοὺς κινδύνους τούτους ὀφείλομεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν.

Ὀφείλομεν κυρίως ν' ἀντιμετωπίσωμεν αὐτούς, διότι καὶ μὴ λαμβάνοντες ἤδη μέρος εἰς τὸν πόλεμον καὶ προσπαθοῦντες μέχρι τέλους αὐτοῦ νὰ τηρήσωμεν τὴν οὐδετερότητα ἡμῶν, θὰ εὑρεθῶμεν ἐκτεθειμένοι εἰς κινδύνους ἐπίσης μεγάλους.

Ἐὰν ἐπιτρέψωμεν νὰ συντριβῇ σήμερον ἡ Σερβία ὑπὸ τῆς νέας αὐστρογερμανικῆς εἰσβολῆς, καμμία δὲν ὑπάρχει ἀσφάλεια ὅτι τὰ αὐστρογερμανικὰ στρατεύματα θὰ σταματήσουν πρὸ τῶν Μακεδονικῶν συνόρων μας καὶ δὲν θὰ ἑλκυσθοῦν φυσικῶς ὅπως κατέλθουν μέχρι Θεσσαλονίκης.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὁ κίνδυνος οὗτος ἀποτραπῇ, δεχθῶμεν δὲ ὅτι ἡ Αὐστρία ἀρκουμένη εἰς στρατιωτικὴν κατασύντριψιν τῆς Σερβίας, δὲν θὰ θελήσῃ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν Μακεδονίᾳ, δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία ὅτι ἡ Βουλγαρία προσκαλουμένη ὑπὸ τῆς Αὐστρίας, δὲν θὰ προελάσῃ ὅπως καταλάβῃ τὴν Σερβικὴν Μακεδονίαν. Ἐὰν δὲ τὸ τοιοῦτον συμβῇ, ποία θὰ ἦνε ἡ θέσις ἡμῶν; Θὰ ὀφείλομεν καὶ τότε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμμαχικῆς συνθήκης, νὰ προστρέξωμεν εἰς βοήθειαν τῆς Σερβίας, ἂν δὲν ἠθέλομεν νὰ ἀτιμασθῶμεν, ἀθετοῦντες τὰς πρὸς αὐ-

τὴν συμμαχικὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις. Ἀλλὰ καὶ ἄν, ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν τοιαύτην ἠθικὴν ἡμῶν ἔκπτωσιν, ἐμένομεν ἀπαθεῖς, θὰ ἠνειχόμεθα οὕτω τὴν διάρρηξιν τῆς βαλκανικῆς ἰσορροπίας, ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Βουλγαρίας, ἥτις, οὕτως ἐνισχυομένη, θὰ ἠδύνατο, εἴτε ἀμέσως εἴτε μετά τινα χρόνον, νὰ ἐπιτεθῇ καθ' ἡμῶν, στερουμένων παντὸς πλέον συμμάχου καὶ φίλου.

Ἐὰν δὲ ἀντιθέτως προσετρέχομεν τότε πρὸς ἐκπλήρωσιν ἐπιτακτικοῦ ἡμῶν καθήκοντος εἰς βοήθειαν τῆς Σερβίας, θὰ ἐπράττομεν τοῦτο ὑπὸ περιστάσεις πολὺ δυσμενεστέρας, παρὰ ἐὰν ἀπὸ τοῦδε προσετρέξωμεν εἰς βοήθειαν αὐτῆς. Διότι ἡ Σερβία θὰ ἦτο ἤδη συντετριμμένη καὶ συνεπῶς ἡ πρὸς αὐτὴν ἀρωγὴ ἡμῶν ἥκιστα ἢ τοὐλάχιστον ὀλίγον τελεσφόρος, ἐφ' ἐξ ἄλλου ἡμεῖς, ἀποκρούσαντες τὴν σημερινὴν εἰσήγησιν τῶν Δυνάμεων τῆς Τριπλῆς Συνεννοήσεως, οὐδὲν θὰ εἴχομεν, καὶ ἐν περιπτώσει ἔτι νίκης, ἠσφαλισμένον θετικὸν ἀντάλλαγμα, τῆς πρὸς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ἐπικουρίας ἡμῶν.

Ἐξεταστέον ὅμως εἶνε ὑπὸ ποίους ὅρους δέον νὰ γίνῃ ἡ συμμετοχὴ ἡμῶν εἰς τὸν ἀγῶνα.

Πρὸ παντὸς πρέπει νὰ ἐπιζητηθῇ ἡ σύμπραξις ὄχι μόνον τῆς Ρουμανίας, ἀλλ' εἰ δυνατὸν καὶ αὐτῆς τῆς Βουλγαρίας. Ἐὰν τοιαύτη σύμπραξις ἐπιτυγχάνετο, καὶ πάντα τὰ χριστιανικὰ κράτη τοῦ Αἵμου συνεμάχουν, ὄχι μόνον θὰ ἀπετρέπετο πᾶς σοβαρὸς κίνδυνος τοπικῆς αὐτῶν ἥττης, ἀλλὰ καὶ ἡ μετοχὴ αὐτῶν θὰ ἤσκει οὐσιώδη ῥοπὴν ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τούτων.

Ὅπως ἐπιτευχθῇ τοῦτο, νομίζω ὅτι πρέπει νὰ γίνωσιν εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἄξιαι λόγου παραχωρήσεις. Μέχρι σήμερον ἠρνήθημεν νὰ συζητήσωμεν οἱανδήποτε παραχώρησιν ἐκ μέρους ἡμῶν πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐδηλώσαμεν ὅτι θὰ ἀντετασσόμεθα κατὰ μεγάλων πρὸς αὐτὴν παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Σερβίας, αἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ διαταράξουν τὴν διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου ἰσορροπίαν ἐν τῷ Αἵμῳ.

Καὶ ἡ ἐν τούτῳ πολιτικὴ ἡμῶν μέχρι σήμερον ἦτο ἀπολύτως ἐνδεδειγμένη.

Ἀλλ' ἤδη τὰ πράγματα προφανῶς μεταβάλλονται. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀνοίγονται πρὸ ἡμῶν αἱ ἀπόψεις πραγματοποιήσεως τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ἐθνικῶν βλέψεων, θυσίαι τινὲς ἐν τῷ Αἵμῳ δύνανται νὰ γίνουν ὅπως ἀσφαλισθῇ ἡ ἐπιτυχία τοιαύτης μεγαλοπράγμονος ἐθνικῆς πολιτικῆς.

Πρὸ παντὸς ὀφείλομεν ν' ἀποσύρωμεν τὰς ἀντιρρήσεις ἡμῶν κατὰ παραχωρήσεων ἐκ μέρους τῆς Σερβίας, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἐκταθῶσιν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ Ἀξιοῦ.

Ἀλλ' ἂν αἱ παραχωρήσεις αὗται δὲν ἤρκουν ὅπως προσελκυσθῇ ἡ Βουλγαρία πρὸς σύμπραξιν μετὰ τῶν παλαιῶν αὐτῆς συμμάχων, ἢ τοὐλάχιστον πρὸς τήρησιν εὐμενοῦς ἀπέναντι αὐτῶν οὐδετερότητος, δὲν θὰ ἐδίσταζα, ὅσον ὀδυνηρὰ καὶ ἂν εἶνε ἡ ἐγχείρησις, νὰ συμβουλεύσω τὴν θυσίαν τῆς Καβάλλας, ὅπως διασωθῇ ὁ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμὸς καὶ ἀσφαλισθῇ ἡ δημιουργία ἀληθοῦς Μεγάλης Ἑλλάδος, περιλαμβανούσης πάσας σχεδὸν τὰς χώρας, εἰς τὰς ὁποίας ἔδρασεν ὁ Ἑλληνισμὸς κατὰ τὴν μακραίωνα αὐτοῦ ἱστορίαν.

Ἡ θυσία αὕτη θὰ ἐγίνετο οὐχὶ ἁπλῶς ὡς τίμημα τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς οὐδετερότητος τῆς Βουλγαρίας, **ἀλλ' ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐνεργοῦ μετοχῆς αὐτῆς εἰς τὸν πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν συμμάχων.**

Ἐὰν ἡ γνώμη μου αὕτη ἐγίνετο δεκτή, θὰ ἔπρεπε διὰ τῆς παρεμβάσεως τῶν Δυνάμεων τῆς Τριπλῆς Συνεννοήσεως νὰ ἀσφαλισθῇ, ὅτι ἡ Βουλγαρία θὰ ἀνελάμβανε νὰ ἐξαγοράσῃ τὰς περιουσίας πάντων ἐκείνων τῶν κατοίκων τοῦ παραχωρηθησομένου αὐτῇ Τμήματος, ὅσοι θὰ ἤθελον νὰ μεταναστεύσουν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος. Συγχρόνως θὰ συνεφωνεῖτο ὅτι θὰ ἀντηλλάσσοντο Ἑλληνικοὶ πληθυσμοί, οἱ κατοικοῦντες ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Βουλγαρίας, πρὸς τοὺς βουλγαρικοὺς πληθυσμοὺς τοὺς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλλάδος, ἐξαγοραζομένων τῶν περιουσιῶν ὑπὸ τῶν δύο Κρατῶν ἀμοιβαίως.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ ἀνταλλαγὴ αὕτη τῶν πληθυσμῶν καὶ ἡ ἐξαγορὰ τῶν κτημάτων θὰ ἐγίνετο ὑπὸ ἐπιτροπῶν πενταμελῶν, ὧν μελῶν ἀνὰ ἓν θὰ διώριζον ἡ Ἀγγλία, Γαλλία, Ρωσσία, Ἑλλὰς καὶ Βουλγαρία, ἡ ἐκτέλεσις δὲ πάντων τούτων **θὰ προηγεῖτο τῆς ἐκ μέρους ἡμῶν πραγματικῆς ἐκχωρήσεως τῆς Καβάλλας.** Οὕτω θὰ ἐπετυγχάνετο ὁριστικῶς ἐθνολογικὸς διαρρυθμισμὸς ἐν τῷ Αἵμῳ καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἰδέα τῆς Ὁμοσπονδίας, πάντως δὲ νὰ συνομολογηθῇ συμμαχία ἀμοιβαίας ἐγγυήσεως τῶν Κρατῶν τούτων, ἥτις θὰ ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὰ νὰ ἀφοσιωθῶσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς αὐτῶν ἀναπτύξεως, χωρὶς νὰ ἀπορροφηθῶσιν εὐθὺς ἐν ἀρχῇ, ἀποκλειστικῶς σχεδὸν ἀπὸ τὸ ἔργον τῆς στρατιωτικῆς ἐνισχύσεως.

Συγχρόνως, ὡς μερικὸν ἀντάλλαγμα διὰ τὴν παραχώρησιν ταύτην, θὰ ἐζητεῖτο ὅπως ἂν ἡ Βουλγαρία ἐπεκταθῇ πέρα τοῦ Ἀξιοῦ, παραχωρηθῇ εἰς ἡμᾶς ὑπὸ τῆς Σερβίας τὸ τμῆμα Δοϊράνης—Γευγελῆς, ὅπως ἀποκτήσωμεν τοὐλάχιστον ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας ἄξιον λόγου σύνορον πρὸς βορρᾶν, ἀφοῦ στερούμεθα τοῦ ἀρίστου νῦν τοιούτου πρὸς ἀνατολάς.

Ἀτυχῶς ἕνεκα τῆς Βουλγαρικῆς ἀπληστίας δὲν εἶνε καθόλου βέβαιον ὅτι οἱαιδήποτε παραχωρήσεις δύνανται νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἀγάγουν αὐτὴν εἰς σύμπραξιν μετὰ τῶν παλαιῶν συμμάχων. Ἐὰν δὲ δὲν ἐπιτευχθῇ ἡ σύμπραξις τῆς Βουλγαρίας, τότε ἀπαραίτητον εἶνε νὰ ἀσφαλισθῇ τοὐλάχιστον ἡ σύμπραξις τῆς Ρουμανίας, διότι ἄνευ τῆς συμπράξεως ταύτης ἡ κάθοδος ἡμῶν εἰς τὸν ἀγῶνα θὰ ἦτο παρακεκινδυνευμένη.

Εἶνε περιττὸν νὰ προσθέσω ὅτι παρὰ τῶν Δυνάμεων τῆς Τριπλῆς Συνεννοήσεως πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ ὑπόσχεσις τῆς παροχῆς τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου δανείου καὶ τῆς διευκολύνσεως διὰ τὴν ἐκ τῶν ἀγορῶν των προμήθειαν τῶν ἀναγκαιούντων πολεμικῶν ἐφοδίων.

Ἡ γνώμη μου, ὅπως ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὴν γενομένην πρὸς ἡμᾶς εἰσήγησιν περὶ μετοχῆς μας εἰς τὸν πόλεμον, ἐνισχύεται καὶ ἐξ ἄλλων σκέψεων. Τῷ ὄντι, παραμένοντες ἀπαθεῖς θεαταὶ τῆς διεξαγομένης μεγάλης πάλης, δὲν τρέχομεν μόνον τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας μεγάλους κινδύνους, οὓς θὰ δημιουργήσῃ καθ' ἡμῶν ἐνδεχομένη κατασύντριψις τῆς Σερβίας. Καὶ ἂν ἡ ἀπόφασις περὶ νέας κατὰ τῆς Σερβίας ἐπιδρομῆς ἐγκατελείπετο, ἡ Αὐστρία δὲ μετὰ τῆς Γερμανίας ἔστρεφον πάσας τὰς προσπαθείας των ὅπως ἐξέλθουν νικηταὶ εἰς τὰ δύο κύρια θέατρα τοῦ πολέμου, τὸ ἐν Πολωνίᾳ καὶ τὸ ἐν Φλάνδρᾳ, πάλιν οἱ καθ' ἡμῶν κίνδυνοι θὰ ἦσαν μεγάλοι.

Πρῶτον μέν, διότι, νικῶσαι αὗται θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιβάλουν τὰς αὐτὰς ἐν τῷ Αἵμῳ μεταβολάς, ἃς ἀνωτέρω ἐξέθηκα, ὡς ἐνδεχομένας συνεπείας τῆς κατασυντρίψεως τῆς Σερβίας πλὴν τοῦ ὅτι διὰ τῆς νίκης αὐτῶν ὁ ἀνεξάρτητος βίος τῶν μικρῶν Κρατῶν θὰ ὑποστῇ πλῆγμα ἀνεπανόρθωτον καὶ πλὴν τῆς ἀμέσου ζημίας, ἣν θὰ ὑφιστάμεθα ἡμεῖς διὰ τῆς ἀπωλείας τῶν νήσων. Ἔπειτα δὲ διότι, καὶ ἂν ἀκόμη ὁ πόλεμος δὲν ἔληγε δι' ὁριστικῆς ἐπικρατήσεως τῶν μὲν ἢ τῶν δὲ ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπανόδου εἰς τὸ πρώην καθεστώς, πάλιν, μετὰ τοιαύτην λῆξιν τοῦ πολέμου, θὰ ἐπήρχετο ἀσφαλὴς καὶ ταχὺς ὁ ὄλεθρος ὁλοκλήρου τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ Τουρκία ἐξερχομένη ἄθικτος ἐκ τοῦ πολέμου, ὃν ἀπετόλμησε κατὰ τριῶν Μ. Δυνάμεων καὶ ἀποθρασυνομένη ἐκ τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείας, ὅπερ θὰ τῇ παρέχει ἡ συμμαχία μετὰ τῆς Γερμανίας—ἡ συμμαχία ἥτις προφανῶς θὰ διατηρηθῇ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ἐξυπηρετοῦσα τὰς γερμανικὰς βλέψεις,—θὰ συμπληρώσῃ ἄνευ ἀναβολῆς καὶ συστηματικῶς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ, ἀποδιώκουσα ἄνευ προσχημάτων πλέον καὶ ἀγεληδὸν τοὺς πληθυσμοὺς τούτους καὶ δημεύουσα τὰς περιουσίας των.

Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο ὄχι μόνον δὲν θὰ εὕρῃ ἀντίστασίν τινα ἐκ μέρους τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐνισχυθῇ ὑπὸ ταύτης, ὅπως ἀπαλλαγῇ ἀπὸ ἕνα ἀναπαιτητὴν ἡ ἐποφθαλμιωμένη ὑπ' αὐτῆς διὰ τὸ μέλλον Μικρὰ Ἀσία. Ἡ ἀθρόα ἐκδίωξις τῶν ἐν Τουρκίᾳ βιούντων ἑκατομμυρίων Ἑλλήνων δὲν θὰ καταστρέψῃ μόνον τούτους, ἀλλὰ κινδυνεύει νὰ παρασύρῃ εἰς οἰκονομικὸν ναυάγιον καὶ τὴν ὅλην Ἑλλάδα.

Ἕνεκα τῶν λόγων τούτων, συμπεραίνω, κρίνω ἀπολύτως ἐπιβεβλημένην τὴν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους μετοχὴν ἡμῶν εἰς τὸν ἀγῶνα. Αὕτη, ὡς καὶ ἀρχικῶς εἶπα, ἐγκλείει σοβαροὺς κινδύνους. Ἀλλ' ἀτυχῶς καὶ αὐτὴ ἡ ἀποχὴ ἡμῶν ἐγκλείει ἐπίσης σοβαρούς, ὡς ἤδη ἐξετέθη, κινδύνους. Ἀπέναντι δὲ τῶν κινδύνων εἰς οὓς θὰ ἐκτεθῶμεν, μετέχοντες τοῦ πολέμου, ὑπερέχει ἡ προσδοκία, προσδοκία βάσιμος, ὡς ἐλπίζω, τοῦ νὰ σώσωμεν τὸ μέγα μέρος τοῦ ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ δημιουργήσωμεν μίαν μεγάλην καὶ ἰσχυρὰν Ἑλλάδα.

Καὶ ἂν ἀκόμη ἀπετυγχάνομεν, θὰ εἴχομεν ἥσυχον τὴν συνείδησιν ὅτι ἠγωνίσθημεν καὶ ὑπὲρ τῆς διασώσεως τῶν ἐν δουλείᾳ εἰσέτι ὁμογενῶν μας, οἵτινες τὸν ἔσχατον διατρέχουσι κίνδυνον, καὶ ὑπὲρ τῶν γενικωτέρων συμφερόντων τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν μικρῶν λαῶν, ἣν θὰ διεκινδύνευε ἀνεπανορθώτως ἡ γερμανοτουρκικὴ ἐπικράτησις. Ἐπὶ τέλους δέ, καὶ ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ, θὰ διατηροῦμεν τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν φιλίαν τῶν ἰσχυρῶν ἐθνῶν, οὕτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἐδημιούργησαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τοσάκις ἔκτοτε ἐβοήθησαν καὶ ὑπεστήριξαν αὐτήν.

Ἐνῷ ἡ ἄρνησις ἡμῶν ὅπως ἐκπληρώσωμεν τὰς συμμαχικὰς ἡμῶν ὑποχρεώσεις πρὸς τὴν Σερβίαν δὲν θὰ κατέστρεφε μόνον τὴν ἠθικὴν ἡμῶν ὑπόστασιν ὡς Κράτους καὶ δὲν θὰ ἐξέθετεν ἁπλῶς εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἐνδειχθέντας κινδύνους, ἀλλὰ καὶ θὰ ἄφινεν ἡμᾶς ἄνευ φίλων καὶ ἄνευ πίστεως ἐν τῷ μέλλοντι, ὑπὸ τοιούτους δὲ ὅρους ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν σταδιοδρομία θὰ ἀπέβαινε κατ' ἐξοχὴν παρακεκινδυνευμένη.

Τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος
εὐπειθέστατος θεράπων
Ἐλευθέριος Κ. Βενιζέλος.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Τὴν ἐπιοῦσαν ἐκλήθην ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, γράφει ὁ κ. Βενιζέλος, καὶ συνεζήτησα μετ' Αὐτῆς περὶ τῆς ἀπαντήσεως ἥτις ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Σὶρ Ἐδ. Γκρέϋ. Ἐκ τῆς συζητήσεως ταύτης προέκυψεν ὅτι, ἂν ἐπετυγχάνετο Ἑλληνορρουμανικὴ Συμμαχία, ὅπως ἀπὸ κοινοῦ σπεύσωμεν εἰς βοήθειαν τῆς Σερβίας, ἠδύναντο νὰ μὴ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν οἱ ὑπερβολικοὶ φόβοι τοῦ Ἐπιτελείου ὅτι ἡ Βουλγαρία ἠδύνατο καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ μᾶς ἐπιτεθῇ, ἀφοῦ θὰ ἠδυνάμεθα ἡμεῖς καὶ οἱ Ρουμᾶνοι νὰ ἀφήσωμεν τὸν ἀναγκαῖον ἐπιτηρητικὸν στρατὸν πρὸς τὰ Βουλγαρικὰ σύνορα, μὲ τὸ λοιπὸν δὲ μέρος τῶν δυνάμεών μας νὰ σπεύσωμεν εἰς βοήθειαν τῶν Σέρβων.

Ἐξουσιοδοτήθην δὲ ὑπὸ τοῦ Στέμματος ν' ἀπευθυνθῶ πρὸς τὴν Ρουμανίαν, ἵνα μάθω, ἐὰν θὰ ἦτο διατεθειμένη αὕτη πρὸς τοιαύτην συμμαχικὴν σύμπραξιν, καί, ἐν καταφατικῇ ἀπαντήσει, νὰ στραφῶ πρὸς τὰς Δυνάμεις τῆς Τριπλῆς Συνεννοήσεως διὰ τὴν περαιτέρω συνεννόησιν. Μετὰ τὴν ἐξουσιοδότησιν ταύτην τοῦ Βασιλέως, συνεκάλεσα τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, οὗτινος ἐζήτησα καὶ ἔλαβον ὁμοφώνως τὴν ἔγκρισιν.

ΣΕΡΒΟΒΟΥΛΓΑΡΙΚΟΝ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

Κατ' ἀνταπόκρισιν ἐκ Θεσσαλονίκης τὸ ὑπὸ τοῦ Ρέουτερ ἀγγελθὲν Σερβοβουλγαρικὸν ἐπεισόδιον ἔχει λεπτομερῶς ὡς ἑξῆς:

Θεσσαλονίκη 20)2.—Τὴν 3 πρωῒ ἐν τῆς σήμερον ἰσχυροτάτη συμμορία ἀποτελουμένη ἐκ 2000 καὶ πλέον κομιταζήδων, διοικουμένη πιθανῶς ὑπὸ Βουλγάρων ἀξιωματικῶν καὶ βοηθουμένη ὑπὸ τακτικοῦ στρατοῦ, εἰσέβαλεν εἰς τὸν Σερβικὸν τομέα Στρωμνίτσης—Πραχόβου. Τὰ ἐκεῖ Σερβικὰ σύνορα ἀπέχουν 10 χιλιόμετρα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς. Ἡ συμμορία κατέλαβε τὸ ὕψωμα Τσέπελι, κυριεύσασα 2 σερβικὰ ὀρεινὰ τηλεβόλα. Οἱ Σέρβοι ἀπωθήθησαν. Οἱ κομιτατζῆδες προήλασαν ὁρμηθέντες ἐκ τεσσάρων σημείων πρὸς τὸ Βαλάνδοβον, τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Οὐδόβου, τὴν Μιρίφτσκαν καὶ Κιφόντα, καταστρέψοντες πιθανῶς τὰ τηλεγραφικὰ σύρματα καὶ τμῆμα τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

Οἱ κομιταζῆδες ἐβομβάρδισαν ἐπίσης τοὺς Σερβικοὺς σταθμούς, ἀπέβλεπον δὲ εἰς τὴν ἀνατίναξιν τῆς Γεφύρας Δεμὶρ Καποῦ, ὅπως κόψουν τὰς συγκοινωνίας μεταξὺ Σερβίας καὶ Ἑλλάδος· μάχη κραταιὰ ἐξακολουθεῖ.

Αἱ ἡμέτεραι συνοριακαὶ ἀρχαὶ ἔλαβον μέτρα ὅπως ἀποκρούσουν ἐνδεχομένην ἀπόπειραν. Ἡ ἁμαξοστοιχία Θεσσαλονίκης—Σκοπίων τὴν πρωΐαν ἐπέστρεψε.

Ἡ συγκοινωνία διεκόπη.

Ὁ Σέρβος πρόξενος χαρακτηρίζει τὴν ἐπιδρομὴν τῆς συμμορίας ὡς ὀργανωθεῖσαν εἰς τὴν Βουλγαρίαν, τῇ ἀνοχῇ τῶν Βουλγαρικῶν ἀρχῶν. Ταύτην τὴν στιγμὴν ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Χαβᾶς τηλεγραφεῖ ὅτι κατ' ἐπίσημον σερβικὴν ἀνακοίνωσιν ἐκ Γευγελῆς, μετὰ αἱματηρὰν μάχην οἱ κομιταζῆδες ἀπεκρούσθησαν καὶ καταδιώκονται πρὸς τὰ σύνορα.

Σ. Σ. Κ. Φ. Τὰ περαιτέρω μετεβιβάσθησαν διὰ τοῦ Ρέουτερ ὡς ἑξῆς:

26)8.—Ὁ Ρέουτερ τηλεγραφεῖ. Ἡ βουλγαρικὴ διακοίνωσις πρὸς τὴν Σερβίαν ἀποκρούει τὴν Σερβικὴν ἀφήγησιν περὶ τοῦ μεθοριακοῦ ἐπεισοδίου, καὶ δηλοῖ ὅτι ὀφείλεται τοῦτο μόνον εἰς ἐπανάστασιν Σέρβων ὑπηκόων Τουρκικῆς ἐθνικότητος, οἵτινες ἐζήτησαν μετὰ τοῦτο προστασίαν εἰς Βουλγαρικὸν ἔδαφος. Οἱ Βούλγαροι στρατιῶται ἐδοκίμασαν νὰ προστατεύσωσι τὰς σερβικὰς θέσεις (τὰ ἄκακα ἀρνία!). Ἡ Βουλγαρία παρακαλεῖ τὴν Σερβίαν ὅπως παρακωλύσῃ τὸν προσβαλλόμενον κατὰ τῶν Βουλγαρικῶν θέσεων. Αἱ Σερβικαὶ ἀρχαὶ λέγουσιν ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐρίζωσι πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, πρέπει ὅμως αὕτη νὰ προλαμβάνῃ δυσχερείας κατὰ τῆς Σερβίας ἐν Βουλγαρίᾳ παρασκευαζομένας. Ἀγγέλλεται ὅτι μεταξὺ τῶν νεκρῶν ὑπῆρχον Τοῦρκοι καὶ Αὐστριακοί.

Νιώδς, 24)6.—Ἀπριλ.— Ἄτακτοι ἀριθμοῦντες ἓν σύνταγμα, ἐπετέθησαν κατὰ Σερβικοῦ πύργου εἰς Βαλένδοβον καὶ ἠνάγκασαν τὴν Σερβικὴν φρουρὰν νὰ ἀποσυρθῇ. Σερβικὸν σύνταγμα καταφθάσαν διεσκόρπισε τοὺς Βουλγάρους οἵτινες κατέλιπον 80 νεκρούς. Οἱ Σέρβοι ἔσχον 60 νεκροὺς καὶ πολλοὺς πληγωμένους. Οἱ Βούλγαροι ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν 2 παλαιὰ τηλεβόλα.

Σόφια, 24)6.—Τὸ Σερβοβουλγαρικὸν ἐπεισόδιον διευθετεῖται φιλικῶς. Ὁ Βούλγαρος διοικητὴς Στρωμνίτσης ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ ταραχὴ προῆλθεν ἐκ Σέρβων κατοικούντων παρὰ τὴν μεθόριον, οἵτινες ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Σερβικῶν ἀρχῶν καὶ ἔπειτα ἔφυγον εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔδαφος. Ἐλήφθησαν μέτρα ὅπως ἀσφαλισθῶσιν οἱ ἀντάρται.

ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΓΑΛΛΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

24)6 Ἀπριλ.—Ἀνακοινωθὲν Παρισίων: Ἡ δι' ὑπονόμων πολεμικὴ ἐξακολουθεῖ ἐπὶ σημειώδει ὠφελείᾳ μας. Οἱ συλληφθέντες ἐσχάτως αἰχμάλωτοι εἰς Πουὰ-Λε Πρέτρ ἀνέρχονται εἰς 200, ἐν οἷς 6 ἀξιωματικοί.

Ἡ Γερμανικὴ ἐπίθεσις παρὰ τὴν Λασσινὺ ἀνεκόπη διὰ τοῦ πυρὸς ἡμῶν. Οἱ Γερμανοὶ κατέλιπον τὰ χαρακώματα. Δύο Γερμανικαὶ ἐπιθέσεις ἀπεκρούσθησαν εἰς τὸ διαμέρισμα Πουργκάουατ εἰς τὴν ἄνω Ἀλσατίαν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Οὐέβρ ἡ πρόοδος ἡμῶν ἐξηκολούθησεν. Ἐκυριεύσαμεν τὸ χωρίον Ρεκιεβὶλ δυτικῶς Φαιῦνα, ὅπερ εἶχε καταληφθῇ τῇ 19)4 Ἀπριλίου.

26)8.—Ἐγένετο ὑετώδης ἡμέρα σημειωθεῖσα διὰ προόδου ἐπαισθητῆς ἀνατολικῶς τῆς Βερδὼν ὅπου κατελάβομεν τὸ χωρίον Βκουσεμβὶλ καὶ τὰς κορυφὰς τὰς δεσποζούσας τοῦ ποταμοῦ Ὄρν. Προωδεύσαμεν περαιτέρω πρὸς νότον κατὰ τὴν διεύθυνσιν τῆς Μαιζερὺ καὶ κατελάβομεν καὶ ἕτερα χαρακώματα ἐν Ἀλλιὼ εἰς τὰ δάση Προυβλ.

Αἰχμάλωτοι βεβαιοῦσιν ὅτι ἓξ Γερμανικαὶ πυροβολαρχίαι διαδοχικῶς κατεστράφησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων ἐπιθέσεών μας ἐν Οὐέβρ. Ἐκυριεύσαμεν μίαν κορυφὴν νοτιοδυτικῶς τῆς Χάρτμαν καὶ προηλάσαμεν πέραν ταύτης, συλλαβόντες αἰχμαλώτους.

ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΜΕΤΩΠΟΝ

24)6 Ἀπριλίου.—Ἀνακοινωθὲν Πετρουπόλεως. Ὁ Συνταγματάρχης Μιασογέδωφ τοῦ Διερμηνευτικοῦ Ἐπιτελείου τῆς 10ης Στρατιᾶς κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου ἐπὶ κατασκοπίᾳ εἰς ἀγχόνην. Ἕτερα πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸν στρατὸν συνελήφθησαν.

Ἡ ρωσικὴ ἐπίθεσις εἰς Καρπάθια ἐξακολουθεῖ ἀναπτυσσομένη, ἰδίᾳ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Οὐζώκ, ἐπιτυχῶς, συνελάβομεν δὲ αἰχμαλώτους, μηχανικὰ τηλεβόλα καὶ πυρομαχικὰ παρὰ τὰς ἐπιμόνους Αὐστριακὰς ἀντεπιθέσεις. Ἐν ὅλῳ συνελάβομεν 7000 αἰχμαλώτους.

—Ἡ ἧττα τῶν Αὐστριακῶν τῆς 17)30 Μαρτίου παρὰ τὰ χωρία Σμιλόβτζυ καὶ Μαλίντζυ, ὅτε συνελήφθησαν 2133 αἰχμάλωτοι, 40 στρατιωτικὰ μαγειρεῖα καὶ 8 στρατιωτικοὶ τηλέγραφοι κατήντησαν εἰς ὑποχώρησιν τοῦ ἐχθροῦ καθ' ὅλον τὸ μέτωπον καὶ εἰς τὴν ἐντελῆ ἀποτυχίαν τῆς ἀποπείρας αὐτῶν ὅπως εἰσβάλωσιν εἰς Βεσσαραβίαν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Σιοτίν.

Πρὸς δυσμὰς τοῦ Νεῖμεν ἐξηκολουθήσαμεν ἐπιτυχῆ προέλασιν, γενομένης εἴς τινα σημεῖα ἀπεγνωσμένης μάχης..

Εἰς τὰ Καρπάθια, βορείως τῆς Βάρτφελδ συνελάβομεν 1,200 αἰχμαλώτους καὶ ἐξηκολουθήσαμεν τὴν πρόοδον ἡμῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν Νειζολαπορὲτζ καὶ Οὐζώκ, ὅπου συνελάβομεν ὑπὲρ τὰς 2,000 αἰχμαλώτους καὶ ἄλλους 1000 ἐν μάχῃ βορείως τῆς Τσέρνοβιτζ.

26)8.—Ἡ προέλασίς μας εἰς τὰ Καρπάθια ἐξηκολούθησε τῇ 22)4 Ἀπριλίου κατὰ μῆκος ὅλου τοῦ μετώπου βορειόθεν τοῦ Βαρτφαλδ πρὸς τὸ Οὐζώκ. Τὰ μάλιστα ἀξιοσημειώτως πρόοδος ἐγένετο ἐν τῇ περιοχῇ τῆς διόδου Ροστὸκ πλησίον τῆς ὁποίας ἐκυριεύσαμεν σημαντικώτατον τομέα τῆς κυρίας ἀλύσεως, τῶν προφυλακῶν ἡμῶν ὑπερβασῶν τὰς νοτίας κλιτῦς καὶ καταλαβουσῶν τὰ χωρία Ὀρσζρούσκα καὶ Σμόλνικ. Αἱ αὐστριακαὶ ἀπόπειραι ὅπως ἀνακόψωσι τὴν προέλασιν ἡμῶν δι' ἀντεπιθέσεων ἀπεκρούσθησαν μετὰ βαρειῶν ἀπωλειῶν εἰς τοὺς ὑποχωροῦντας Αὐστριακούς, αἵτινες ἐπυρπόλουν τὰς γεφύρας καὶ τὰς ἀποθήκας προμηθειῶν.

Μεταξὺ τῆς 7)20 Μαρτίου καὶ τῆς 21)3 Ἀπριλίου συνελάβομεν εἰς τὰ Καρπάθια μεταξὺ Βαλιγρὸδ καὶ Οὐζὼκ 389 ἀξιωματικούς, 33,155 ἄνδρας, 17 τηλεβόλα καὶ 107 μηχανικὰ τηλεβόλα.

Αὐστριακαὶ ἀνακοινώσεις διεσάλπισαν ἐπιτυχίας μετὰ τῆς προφανοῦς προθέσεως νὰ προλάβωσι λαϊκὰς ἐξεγέρσεις· ἡ ἀνακοίνωσις ὅμως τῆς 21)3 Ἀπριλίου παρεδέχθη ὅτι οἱ Αὐστριακοὶ ἠναγκάσθησαν νὰ ὑποχωρήσωσιν ὀλίγον.

Ἡ μικρὰ αὕτη ὑποχώρησις ἀνέρχεται πράγματι εἰς 16 μίλλια καὶ περιλαμβάνει τὴν ὅλην χώραν μεταξὺ Μεσολαπορὲτζ καὶ Οὐζώκ. Ὑπῆρξαν δύο λαμπραὶ ρωσσικαὶ ἐπιτυχίαι τῇ π. ἑβδομάδι βορειανατολικῶς τοῦ Γζέρνοβιτζ. Ἐν τῇ δευτέρᾳ τῇ 21)4 Ἀπριλίου μία ρωσσικὴ ταξιαρχία ἱππικοῦ, ὑποστηριζομένη ὑπὸ πεζικοῦ, ὥρμησε κατὰ ἰσχυρᾶς αὐστριακῆς θέσεως κατέστρεψε δύο τάγματα μετ' ἀπεγνωσμένην διὰ τῆς λόγχης μάχην συλλαβοῦσα 1,000 αἰχμαλώτους.

ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

24)6.—Ἀμστελλόδαμον: Ἰδιωτικὸν τηλεγράφημα ἐκ Βρέμης λέγει ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν ἀτμόπλοιον «Γκρὴν Πρίας» ἐβυθίσθη ἐν τῇ Β. Θαλάσσῃ. Τὸ πλήρωμα ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Σλέσβιχ.

Σεβαστούπολις. Τὸ Τουρκικὸν καταδρομικὸν «Μετζητιέ» τὴν π. νύκτα προσκροῦσαν εἰς ὑποβρύχιον τορπίλλην παρὰ τὸν Ρωσσικὸν αἰγιαλὸν ἐβυθίσθη.

Πετρούπολις: Ὁ στόλος μας ἀντήλλαξε τὸ Σάββατον βολὰς ἀπὸ μακρᾶς ἀποστάσεως μετὰ τοῦ «Γκαῖπεν» καὶ τῆς «Βρεσλαυίας» παρὰ τὴν παραλίαν τῆς Κριμαίας. Κατεδιώξαμεν αὐτὰ μέχρι σκοτίας. Τὰ τορπιλλοβόλα μας συνήντησαν αὐτὰ τὴν νύκτα εἰς 100 μιλλίων ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Βοσπόρου, ἀλλὰ τὰ καταδρομικὰ ἀναπτύξαντα μεγίστην ταχύτητα κατέφυγον εἰς τὸν Βόσπορον.

—Ὁ βομβαρδισμὸς τῶν Δαρδανελλίων.

Ἀμστελλόδαμον, 4.—Γερμανὸς ἀξιωματικὸς γράφει πρὸς τὴν «Ἐφημερίδα τῆς Κολωνίας» περιγράφων τὴν γενικὴν ἐπίθεσιν τῶν Συμμάχων κατὰ τῶν Δαρδανελλίων. Λέγει ὅτι αἱ ὀβίδες ἐπέφερον φοβερὰν πυρκαϊὰν εἰς τὸ Γανὶ Καλέ. Τὸ σῶμά του εἰς τὸ φρούριον Χαμηδιὲ ἔσχε τέσσαρας νεκροὺς καὶ 14 τραυματίας. Δηλοῖ: «ἡ πυροβολαρχία μας εὑρίσκετο εἰς κακὴν κατάστασιν τὴν ἑσπέραν, ὅταν ἔπαυσε τὸ πῦρ. Ὕψιστε Θεέ! Τί ρήγματα ἐγένοντο. Τὰ τηλεβόλα ἐβλάβησαν πολύ, ἀλλὰ κατόπιν ὁλονυκτίου ἐργασίας τὰ τηλεβόλα ἐπεσκευάσθησαν ἐκτὸς ἑνός, ὅπερ εἶχεν ἐξ ὁλοκλήρου καταστραφῇ. Τὸ στρατόπεδόν μας ἐν τούτοις ἦτο σωρὸς ἐρειπίων». Ὁ ἀξιωματικὸς ἔλαβε τὸ μετάλλιον τῆς ἀνδρείας ὅπερ ἀπενεμήθη καὶ εἰς 22 ἄλλους Γερμανούς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Φρ. 3,000,000

Ἕδρα ἐν Ἀθήναις, Ὁδὸς Σταδίου ἀρ. 33.
Ἐργοστάσια ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ.

Εἰς ὅλας τὰς πεπολιτισμένας χώρας ἡ γεωργία ἀνεπτύχθη τεραστίως διὰ τῆς χρήσεως γεωργικῶν μηχανῶν καὶ τελείων ἐργαλείων, καὶ μετ' αὐτῶν ἀναποσπάστως συνδέεται καὶ ἡ ἀπαραίτητος χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων.

Καὶ ἐν Κύπρῳ, χάρις εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Γεωργ. Τμήματος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας δι' εἰδικοῦ ἀπεσταλμένου αὐτῆς καὶ τῆς μονίμου ἀντιπροσωπείας της ἡ ἀπὸ τῶν χημικῶν λιπασμάτων μεγάλη ὠφέλεια ἐγένετο γνωστὴ εἰς τὰς πλείστας γεωργικὰς τάξεις.

Ἐρωτήσατε τὸ διαμέρισμα Μόρφου καὶ θὰ ἀπαντήσωσι ὅλοι οἱ καλοὶ γεωργοὶ ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν κουκιῶν ἐτριπλασιάσθη καὶ ἡ ποιότης των ἐγένετο ἀρίστη.

Ἐρωτήσατε τὸ ἀνατολ. διαμέρισμα Ἀμμοχώστου, καὶ οἱ καλοὶ γεωργοὶ θὰ ἀπαντήσωσιν ὅτι ἡ παραγωγὴ τῶν πατατῶν ἐτετραπλασιάσθη καὶ ἡ ποιότης των ἀπέβη μοναδική.

Ἡ Ἄχνα μέχρι τοῦ 1911 μεγίστην παραγωγὴν πατατῶν εἶχε 400 000 ὀκάδ. περίπου, καὶ κατὰ τὸ 1914 ἔφθασεν αὕτη εἰς 1,200,000 ὀκάδας ἤτοι τριπλασίαν, καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν γενικὴν χρῆσιν τῶν καταλλήλων χημικῶν λιπασμάτων. Αἱ πατάτες τῆς Ἄχνας ἀπολαμβάνουσιν εἰς τὰς ἡμετέρας καὶ εἰς τὰς Αἰγυπτιακὰς ἀγορὰς 6—10 ο)ο ἐπὶ πλέον τῶν τιμῶν τῶν ἄλλων μερῶν, χάρις εἰς τὴν γενικὴν καὶ κατάλληλον χρῆσιν τῶν εἰδικῶν λιπασμάτων.

—Διὰ μιᾶς λιπάνσεως δύο ἐπιτυχεῖς συγκομιδαί.

Ὅλοι οἱ καλοὶ γεωργοὶ γνωρίζουν ὅτι ὅταν καλλιεργήσουν καὶ λιπάνουν μὲ τὸ ἐφθηνὸν φωσφοροκαλιοῦχον λίπασμα κουκκιά, φασόλια, ρεβίθια, φακαῖς, λουβάνες, πιζέλια, ρόβια, φαβέττες κλπ. ἀπολαμβάνουν μεγάλην ἐσοδείαν καὶ λαμπρὰν ποιότητα, καὶ τοὺς ἀγροὺς σπείρουσι τὸ ἐπιὸν ἔτος σιτηρὰ ἄνευ οὐδενὸς λιπάσματος, καὶ ἡ ἐσοδεία τούτων εἶνε ἐξαιρέτως μεγάλη καὶ ἡ ποιότης ἀρίστη.

—Διὰ τῶν χημικῶν λιπασμάτων αἱ ἄγονοι γαῖαι γίνονται εὔφοροι.

Εὐεργετικὴ καὶ ἐπωφελεστάτη εἶνε ἡ χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὰς λεπτὰς καὶ πτωχὰς γαίας, αἵτινες διὰ τῆς καταλλήλου λιπάνσεως ἀποβαίνουσι γόνιμοι ὅσον καὶ ἡ ἀπὸ φύσεως εὔφοροι τοιαῦται.

Διὰ τῶν λιπασμάτων καταργεῖται ἡ ἀγρανάπαυσις καὶ κατ' ἔτος ὁ οἰκογενειάρχης γεωργὸς μεθ' ὅλων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καλλιεργεῖ ὅλας τὰς γαίας του καὶ ἀπολαμβάνει πολλαπλασίαν συγκομιδήν. Διπλασιάζει οὕτω τὴν περιουσίαν του καὶ πολλαπλασιάζει τὴν συγκομιδήν του.

Ὁ ἀπόστολος Θωμᾶς ἦτο γεωργὸς καὶ διὰ τοῦτο δύσπιστος. Ὅσοι γεωργοὶ ἔχουν τὴν δυσπιστίαν τοῦ Θωμᾶ δύνανται πάντοτε νὰ θέσωσι τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸν τύπον τῶν ἥλων. Διὰ μικρᾶς δαπάνης θὰ δοκιμάσωσιν εἰς μικρὰν ἔκτασιν τὴν χρῆσιν τῶν λιπασμάτων καὶ δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἴδωσι τὰ ἀποτελέσματα, ἵνα πιστεύσωσι καὶ προσκολληθῶσιν αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα των εἰς τὴν γενναίαν καὶ ἀπαραίτητον χρῆσιν τῶν λιπασμάτων.

—Η Ἑλλην. ἑταιρεία προμηθεύει γνήσια μόνον λιπάσματα.

Πρὸς ἀποφυγὴν πάσης νοθεύσεως ἡ Ἑταιρεία ἀποστέλλει τὰ λιπάσματά της ἐντὸς σάκκων ἐσφραγισμένων καὶ πρὸς πρόληψιν οἱασδήποτε ὑπονοίας οἱ σάκκοι σφραγίζονται ἐπὶ τῆς ἀποβάθρας ἐν Κύπρῳ ὑπὸ τοῦ Γεωργ. Τμήματος.

Ὥστε οἱ προμηθευόμενοι οὕτως ἐσφραγισμένα λιπάσματα εἶνε βέβαιοι περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ποιοτικῆς καὶ ποσοτικῆς συνθέσεως αὐτῶν.

—Οἱ τύποι τῶν λιπασμάτων.

Τὰ κανονικὰ χημικὰ λιπάσματα δι' ὅλας τὰς γαίας εἶνε τὰ ἑξῆς:

0-12-6. διὰ ρόβια, φαβέττες, κουκιά, λουβιά, φακές, ρεβίθια, πιζέλια, λουβάνες καὶ ὄσπρια ἐν γένει.
Διὰ χαρουπιές, ἐσπεριδοειδῆ (πορτογαλλιές, ὀξυνιὲς κ.λ.π.) ὅταν εἶνε προσβεβλημένα ὑπὸ κομμιώσεως καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ζωϊκῆς κόπρου.
4-12 3. Διὰ βάμβακα, σῖτον, κριθήν, βρόμην καὶ ἀραβόσιτον (σίταρον).
4 10 10. Δι' ἀμπέλους καὶ δι' ὅλα τὰ ὀπωροφόρα δένδρα.
6 8-8. Διὰ λεμονόδενδρα καὶ ἐσπεριδοειδῆ ἐν γένει, διὰ πατάτες, σκόρδα, κρομμύδια, λαχανικὰ καὶ ποστάνια, διὰ γλυκάνισα, κύμινον (ἀρτυσιὰ) λινόσπορον, κάνναβι, σήσαμον κ.λ.π.
6-6 3. Λίπασμα ἐπιφανείας ριπτόμενον κατὰ Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον, ἐπὶ τῶν βλαστημένων σπαρτῶν, τῶν ἀδυνάτων κακοχειμωνιασμένων καὶ κιτρίνων, ὡς ἐπίσης καὶ ἐπὶ τῶν σπαρτῶν τῶν προσβεβλημένων ἢ προσβαλλομένων συνήθως ἀπὸ σιριβίδι.
0-16-0. Δι' ὅλας ἐν γένει τὰς γαίας καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ζωϊκῆς κόπρου.

Εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας κατασκευάζονται παντὸς τύπου λιπάσματα κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν φυτῶν ἠγγυημένης πάντοτε περιεκτικότητος Ἀζώτου, Φωσφορικοῦ ὀξέος καὶ Καλίου.

Παρασκευάζεται ἐπίσης θειϊκὸν ὀξὺ ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, κρεμμόριον, θειϊκὴ σόδα, θειϊκὸς σίδηρος, θειϊκὸς χαλκός, πυριτοφθοριονάτριον, ἀντιπερονοσπορίνη, ἀνθρακικὸν κάλι κλπ. κλπ. κλπ.

Γενικὸς ἐν Κύπρῳ Ἀντιπρόσωπος
Ὁ Κος **Ν. Π. ΛΑΝΙΤΗΣ**
Τηλεγρ. Διεύθυνσις: PLANITIS — Ἐν Λεμεσῷ.